

**T.C.
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**BİNGÖL VE SİVAS ANADOLU GÜZEL SANATLAR
LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN ÖZ GEÇMİŞLERİNİN
MÜZİK EĞİTİMİNE ETKİSİ**

Gökhan ALADAĞ

Yüksek Lisans Tezi

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Mustafa Hilmi BULUT**

**SİVAS
Eylül, 2014**

**BİNGÖL VE SİVAS ANADOLU GÜZEL SANATLAR
LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN ÖZ GEÇMİŞLERİNİN
MÜZİK EĞİTİMİNE ETKİSİ**

Gökhan ALADAĞ

**Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin Güzel Sanatlar Ana Bilim
Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı İçin Öngördüğü**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
Olarak Hazırlanmıştır**

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Mustafa Hilmi BULUT**

**SİVAS
Eylül, 2014**

KABUL VE ONAY

Gökhan ALADAĞ tarafından hazırlanan “Bingöl ve Sivas Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin Öz Geçmişlerinin Müzik Eğitimine Etkisi” başlıklı bu çalışma, 25/08/2014 tarihinde *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin* ilgili maddesi uyarınca yapılan Tez Savunma Sınavı sonucunda başarılı bulunarak, jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi bilim dalında yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

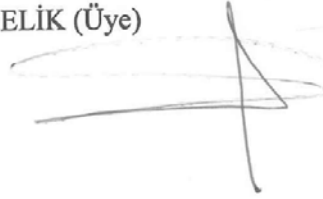
Prof. Dr. Mustafa Hilmi BULUT (Jüri Başkanı Danışman)

Yrd. Doç. Dr. Barış ERDAL (Üye)

Yrd. Doç. Dr. Serdar ÇELİK (Üye)

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım./...../.....

Prof. Dr. Zafer CİRHİNLİOĞLU
Enstitü Müdürü

ONUR SÖZÜ

Yüksek lisans Tezi olarak sunduğum “Bingöl ve Sivas Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin öz geçmişlerinin müzik eğitime etkisi” adlı çalışmamın, tarafından akademik kurallara ve etik değerlere uygun olarak yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Gökhan ALADAĞ

ÖZET

Aladağ, Gökhan Bingöl ve Sivas Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin öz geçmişlerinin müzik eğitimine etkisi,

Bu araştırmada, Bingöl ve Sivas Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin dinlemeyi tercih ettikleri müzik türleri ile bu türleri tercih sebepleri, tercihlerini hangi değişkenlerin belirlediğinin ve tercihlerinde arkadaş ve çevrenin etkisinin olup olmadığı, öğrenim türüne göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma, Bingöl ve Sivas illerinde bulunan Anadolu Güzel Sanatlar Lisesinin Müzik Bölümünde okuyan öğrencilerle sürdürülmüştür.

Araştırma sonucunda, öğrencilerin dinlemeyi tercih ettikleri müzik türleri müzik türlerinin oluşmasında kimlerden etkilendikleri, müziğe ilgilerinin hangi dönemde olduğu, müziğe başlama amaçları, güzel sanatlar lisesine başlamadan önceki müziksel beğenileri ile güzel sanatlar lisesine başladıktan sonraki müzik beğenileri arasında farklılık olup olmadığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin, ailelerinin ve arkadaşlarının dinlemekte oldukları müzik türlerinden önemli ölçülerde etkilendikleri saptanmıştır. Bunun yanı sıra Bingöl ve Sivas güzel sanatlar liselerinde öğrenim gören öğrenciler arasında bölgesel bir farklılık olup olmadığı da araştırmanın amaçlarındandır.

Anahtar Kelimeler: Müzik beğenisi, Müziksel özgeçmiş, Müziksel tutum

ABSTRACT

Aladağ, Gökhan the effects of cv's (crruculum vitae) of the students of Bingöl and Sivas anatolian fine arts high school to music education,

In this research, an interviewing approach was used with quantitative data to see whether the regional difference, learning rate, type of school, age, families and friends influence the students preferred type of music to listening or not. In this research; two different Anatolian Performing Arts High Schools Music Departments students based in Bingol and Sivas from two different regions were interviewed.

In addition to that the data were analysed by researcher to investigate whether there are any differences between the regions in case of variables which are affecting students choose of music who are attending the same type of school or not, and to examine that how performing arts students' music appreciation changes since they had been started their study in the performing Arts high schools.

Results from this research: Performing arts schools students mainly influenced by their families and friends on their preference of type of music to listen. Furthermore there is no difference between the variables affecting students' taste of music in two different regions students in same type of school.

Key Words: Musical appreciation, musical bakground, muscial attitudes

ÖNSÖZ

Müzik, çocuğun ruhsal yapısındaki heyecanlı ve aşırı duygusal ortamından daha sakin bir ortama yönelmesinde, ayrıca güvensizlik, saldırganlık, gerilim ve korku gibi davranışlardan uzaklaşmasında önemli bir etkidir. Ayrıca müzik eğitimi, kişilik gelişiminde çocuğun davranışlarını etkiler, dikkati yoğunlaştırır ve gözlem yeteneğini de güçlendirir.

İyi hazırlanmış bir müzik eğitimi programıyla çocuk, yaşamdan zevk almayı, toplum içinde yer edinmeyi öğrenebilir. Bilim, sanat, sosyal bilimler, din, sağlık gibi alanlara ilgisi artar. Yerel, ulusal ve evrensel çocuk müziği ile ulusal kültürünü ve geleneklerini tanır, yine müzik yoluyla, kendisini, doğayı tanımasını ve yorumlamasını öğrenir.

Bu araştırmada Bingöl ve Sivas Anadolu Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinde okuyan öğrencilerin müziğe ne zaman, hangi şartlarda başladıkları, müzikal kimliklerinin oluşmasında çevre faktörünün etkili olup olmadığının araştırılması amaçlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

ONUR SÖZÜ	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT	iii
ÖNSÖZ.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
TABLOLAR LİSTESİ	vii
GRAFİKLER LİSTESİ	ix
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xi
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
1.GİRİŞ	1
1.1. Problem Cümlesi	8
1.1.1. Alt Problemler	8
1.2. Amaç	9
1.2.1. Önem	9
1.2.2. Sayıtlar	9
1.2.3. Sınırlılıklar	10
1.2.4. Tanımlar	10
İKİNCİ BÖLÜM	11
2. İLGİLİ LİTERATÜR TARAMASI.....	11
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	14
3. YÖNTEM VE TEKNİKLER	14
3.1. Araştırmanın Modeli	14
3.2. Evren Ve Örneklem1	14
3.3. Verilerin Elde Edilmesi.....	14
3.4. Verilerin Çözümlemesi Ve Yorumlanması	14

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	15
4. BULGULAR VE YORUMLAR.....	15
4.1 Öğrencilerin Müziksel Geçmişleri Ve Müziksel Beğenileri	29
4.2 Okulların Tablosal İçerikleri	32
4.2.1. Tablo İçeriklerinin Değerlendirmesi	33
4.2.2. Müziğe Başlama Amacı	34
4.2.3. Müziğe Başlama Nedeni	35
4.2.4. Müziğe İlgisi	36
4.3. Müziğe Yönlenme	36
4.4. Müzik Tarzı	37
4.5. Müziksel Tarzı Tercih Sebebi	38
4.6. Müziksel Geçmiş.....	39
4.7. Eğitimin Müzik Beğenisine Etkisi	40
4.8. Müzik Öğretmeninin Tutumu.....	40
4.9. Müzik Tarzında Etkili Olan Unsur.....	41
4.10. Müziksel Oluşum	42
SONUÇ VE ÖNERİLER	67
KAYNAKÇA	69
EKLER	71

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin müziğe başlamalarında hangi çevreden etkilendikleri sorusunun cevaplarını gösteren frekans ve yüzde dağılımı..	15
Tablo 2. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müziğe başlamalarındaki beklentileri sorusunun cevaplarını gösteren frekans ve yüzde dağılımı	16
Tablo 3. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müziğe başlamalarındaki amaçları sorusuna verilen cevapların frekans ve yüzde dağılımı.....	16
Tablo 4. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müziğe olan ilgilerinin hangi dönemde başladığı sorusuna verilen cevapların frekans ve yüzde dağılımı	17
Tablo 5. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müziğe başlarken kimin yönlendirdiği sorusuna verdikleri cevapların frekans ve yüzdelik dağılımı	17
Tablo 6. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin en beğendikleri müzik tarzı nedir sorusuna verdikleri cevapların frekans ve yüzdelik dağılımı	18
Tablo 7. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müzik tarzını tercih sebeplerinin sorulduğu soruya verilen cevapların yer aldığı frekans ve yüzde dağılımı.....	18
Tablo 8. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin ilk öğretim de dinledikleri müzik ile şimdi dinledikleri müzik tarzları arasında bir fark olup olmadığı sorusuna verilen cevaplara göre ortaya çıkan frekans ve yüzde dağılımı	19
Tablo 9. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin okulda aldıkları eğitimin müziksel tutumlarına etkisi sorusuna verdikleri cevaplara göre frekansları ve yüzde dağılımı	19
Tablo 10. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin müzik tarzlarının oluşmasında müzik öğretmenlerinin tutumu sorusuna verilen cevapların frekans ve yüzde dağılımı	20
Tablo 11. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin müzik tarzlarının oluşmasında hangi etkenlerin rol oynadığı sorusuna verilen cevaplara göre oluşmuş frekans ve yüzde dağılımı.....	21
Tablo 12. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müzik tarzlarının oluşmasında çevreden ne derece etkilendiklerinin sorulması üzerine ortaya çıkan frekans ve yüzde dağılımı	21
Tablo 13. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müziğe başlamalarında hangi çevreden etkilendikleri sorusunun cevaplarını gösteren frekans ve yüzde dağılımı..	22

Tablo 14. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müziğe başlamalarındaki beklentileri sorusunun cevaplarını gösteren frekans ve yüzde dağılımı	23
Tablo 15. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müziğe başlamalarındaki amaçları sorusuna verilen cevapların frekans ve yüzde dağılımı.....	23
Tablo 16. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müziğe olan ilgilerinin hangi dönemde başladığı sorusuna verilen cevapların frekans ve yüzde dağılımı	24
Tablo 17. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müziğe başlarken kimin yönlendirdiği sorusuna verdikleri cevapların frekans ve yüzdelik dağılımı	24
Tablo 18. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin en beğendikleri müzik tarzı nedir sorusuna verdikleri cevapların frekans ve yüzdelik dağılımı	25
Tablo 19. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müzik tarzını tercih sebeplerinin sorulduğu soruya verilen cevapların yer aldığı frekans ve yüzde dağılımı.....	25
Tablo 20. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin ilk öğretimde dinledikleri müzik ile şimdi dinledikleri müzik tarzları arasında bir fark olup olmadığı sorusuna verilen cevaplara göre ortaya çıkan frekans ve yüzde dağılımı	26
Tablo 21. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin okulda aldıkları eğitimin müziksel tutumlarına etkisi sorusuna verdikleri cevaplara göre frekansları ve yüzde dağılımı	26
Tablo 22. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin müzik tarzlarının oluşmasında müzik öğretmenlerinin tutumu sorusuna verilen cevapların frekans ve yüzde dağılımı	27
Tablo 23. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müzik tarzlarının oluşmasında hangi etkenlerin rol oynadığı sorusuna verilen cevaplara göre oluşmuş frekans ve yüzde dağılımı.....	28
Tablo 24. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müzik tarzlarının oluşmasında çevreden ne derece etkilendiklerinin sorulması üzerine ortaya çıkan frekans ve yüzde dağılımı	28

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. Sivas GSL öğrencilerinin birinci soruda yer alan öğrencilerin müziğe başlarken kimden etkilendikleri sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi.....	43
Grafik 2. Bingöl GSL öğrencilerinin birinci soruda yer alan öğrencilerin müziğe başlarken kimden etkilendikleri sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi.....	44
Grafik 3. Sivas GSL öğrencilerinin ikinci soruda yer alan müziğe başlamada etkilendikleri unsurlar sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi	45
Grafik 4. Bingöl GSL öğrencilerinin ikinci soruda yer alan müziğe başlamada etkilendikleri unsurlar sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi	46
Grafik 5. Sivas GSL öğrencilerinin üçüncü soruda yer alan müziğe başlamada etkili olan unsurlar sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi.....	47
Grafik 6. Bingöl GSL öğrencilerinin üçüncü soruda yer alan müziğe başlamada etkili olan unsurlar sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi.....	48
Grafik 7. Sivas GSL öğrencilerinin dördüncü soruda yer alan müziğe ilginiz ne zaman başladı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi.....	49
Grafik 8. Bingöl GSL öğrencilerinin dördüncü soruda yer alan müziğe ilginiz ne zaman başladı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi.....	50
Grafik 9. Sivas GSL öğrencilerinin beşinci soruda yer alan müziğe sizi kim yönlendirdi sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi	51
Grafik 10. Bingöl GSL öğrencilerinin beşinci soruda yer alan müziğe sizi kim yönlendirdi sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi	52
Grafik 11. Sivas GSL öğrencilerinin altıncı soruda yer alan müzikte en beğendiğiniz tarz sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi.....	53
Grafik 12. Bingöl GSL öğrencilerinin altıncı soruda yer alan müzikte en beğendiğiniz tarz sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi	54
Grafik 13. Sivas GSL öğrencilerinin yedinci soruda yer alan müzik tarzınızı tercih sebebiniz sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi.....	55
Grafik 14. Bingöl GSL öğrencilerinin yedinci soruda yer alan müzik tarzınızı tercih sebebiniz sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi.....	56
Grafik 15. Sivas GSL öğrencilerinin sekizinci soruda yer alan ilköğretimde dinlediğiniz müzik tarzıyla şimdi dinlediğiniz müzik tarzı arasında bir değişiklik var mı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi	57

Grafik 16. Bingöl GSL öğrencilerinin sekizinci soruda yer alan ilk öğretimde dinlediğiniz müzik tarzıyla şimdi dinlediğiniz müzik tarzı arasında bir değişiklik var mı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi	58
Grafik 17. Sivas GSL öğrencilerinin dokuzuncu soruda yer alan okulda aldığımız eğitimin müziksel tutumunuza bir etkisi var mı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi.....	59
Grafik 18. Bingöl GSL öğrencilerinin dokuzuncu soruda yer alan okulda aldığımız eğitimin müziksel tutumunuza bir etkisi var mı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi.....	60
Grafik 19. Sivas GSL öğrencilerinin onuncu soruda yer alan müzik tarzınızın oluşmasında müzik öğretmeninizin etkisi var mı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi.....	61
Grafik 20. Bingöl GSL öğrencilerinin onuncu soruda yer alan müzik tarzınızın oluşmasında müzik öğretmeninizin etkisi var mı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi.....	62
Grafik 21. Sivas GSL öğrencilerinin on birinci soruda yer alan müzik tarzınızın oluşmasında ki nedenler nelerdir sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi ...	63
Grafik 22. Bingöl GSL öğrencilerinin on birinci soruda yer alan müzik tarzınızın oluşmasında ki nedenler nelerdir sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi ...	64
Grafik 23. Sivas GSL öğrencilerinin on ikinci soruda yer alan müzik tarzınızın oluşmasında kimlerden etkilendiniz sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi	65
Grafik 24. Bingöl GSL öğrencilerinin on ikinci soruda yer alan müzik tarzınızın oluşmasında kimlerden etkilendiniz sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi	66

KISALTMALAR LİSTESİ

GSL	: Güzel Sanatlar Lisesi
AGSL	: Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
TDK	: Türkiye Dil Kurumu
ABD	: Ana Bilim Dalı

BİRİNCİ BÖLÜM

1.GİRİŞ

Sanat eğitime küçük yaşlarda başlanması önemlidir. Ülkemizde erken yaşlarda sanat eğitimi verilen okulların başında konservatuarlar, ilk öğretim sonrası mesleki sanat eğitime yönelik okulların başında ise güzel sanatlar liseleri (GSL) gelir. Türkiye'nin doğusundan batısına bir çok ilinde bulunan GSL her kesimden öğrencileri üniversitelerin müzik öğretmenliği bölümlerine ve devlet konservatuarlarının bir çok bölümüne yerleştirebilecek seviyede müzik eğitimi vermektedir.

GSL müzik bölümleri, öğrencilerin, mesleki müzik eğitiminde, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim öğretim görmelerini ve özel yeteneği gerektiren yüksek öğretim programlarını sağlamakla birlikte, alanlarında araştırmacılığa yönelmelerini, yetenekleri doğrultusunda yorum ve uygulamalar yapabilmesini, milli ve milletler arası sanat eserlerini tanıyıp yorumlayabilen, yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetişmelerini amaçlamaktadır. Bu okullar, öncelikle güzel sanatlarla ilgili yüksek öğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde açılır (İstanbul, 2012:29).

Türkiye'de sosyo-ekonomik değişimler, farklı kesimlere ait bireylerin tutum, davranış ve hazır bulunuşluklarında farklılıklara neden olmuştur. Bu yapı, eğitime de yansımıştır. GSL öğrencilerinin bu yapının neresinde oldukları ve diğer toplumsal özelliklerini saptamak, bu özelliklerin eğitime nasıl yansıdığını belirlemek, büyük önem taşımaktadır (Uz,1992:13).

İnsan, oluşturmuş olduğu kültür yapısıyla davranış ve tutularını düzenlerken bulunduğu çevre farklılığına da uyum sağlar. İnsanın çevresinin değer standartlarına yani iç çevresine uyumuna "sosyal uyum" denir. Kültür bir bakıma, kişi ile çevresi arasına giren ve kişiyi güvenliğini ve varlığını sürdürmesini sağlayan bir içerik olduğuna göre aynı zamanda uyumu sağlayıcı bir fonksiyonu vardır (Dönmezler, 1994:52).

Müzikte anlam, ruh ve yaşam mevcut olmadığı zaman bu sanat canlılığını yitirir. Demek ki, müzik baştan sona yaşam dolu bir güç biçiminde, tıpkı bir dil gibi öğretilmelidir. Bir çocuk ana dilinin basit gramer kurallarını öğrenmeden çok önce, sözcükleri ses değişimlerini ve cümle yapılarını öğrenmiş bulunur. Öğrencilerin kuralları öğrenmeden önce sesleri tanımaları sağlanmalıdır. Sesleri seçmeli, işitmeli, renkleri ve kişiliklerini değerlendirmelidir (Karolyi ,1999:11).

Karolyi'ye göre müzik zevkinin başlangıcı çocukluk dönemi olarak görülmekte bu dönemde aynı dil gelişiminde olduğu gibi müzik çocuğa parça parça, basit halkalar halinde verilmeli müziğin ana temaları öğretilmeli ve müziksel gelişim evresi bu şekilde tamamlanmış olmalıdır.

Ragıp bu konu ile ilgili olarak ‘‘Çocuk çok küçük yaştan itibaren kreşte veya evde radyo ve televizyondan yayınlanan yetişkinlere yönelik müzikten etkilenen çocuk, çok geçmeden kendisine yönelik cd ve kasetlerle de temasa geçecektir. Okulda müzik dinler, evde alışık olduğu gürültülerden, şarkılı reklamlardan, çok söylenen şarkılardan oluşan bir ses çevresi keşfeder. Okul ona koro müziği, Klasik Müzik ya da hafif müzik aynı zamanda da müzik tarihi öğretir (Ragıp, 1940:65).

Yani Mahmut Ragıp'ta çocuğun müziği çevresi ile etkileşime girerek etrafında gördüğü müzikle ilgili aklında bir fikir sahibi olabildiği, okulun da çocuğun müziksel birikimine katkı sağladığı, bu katkının müziğin temel unsurları olan koro, müzik tarihi ve müzikle ilgili temel bilgiler olduğuna dikkat çekmektedir.

Okullarda müzik öğretim ve eğitiminin bir amacı da, öğrencilerde müzik beğenisini geliştirmek, müzik sanatını tanıtmak, seçkin müzik yapıtlarını dinletmek ve sevdirmek olmalıdır. Bu da müziği dinlerken niçin, neyi dinlediğini bilen ve meraklı dinleyicilerle olabilir (Thema Larousse,1994:418).

Müzik tercihleri, kişisel zevk ve eğlencenin bir parçası olarak insan yaşamında önemli bir yer tutar. İnsanlar kendi oluşturdukları listelerden derledikleri parçaları kişisel müzik dinleme ortamlarına ve sosyal yaşamın her köşesine taşırlar.

Çoğu kez sadece estetik yada güzellik kavramlarıyla ilişkilendirilen bu eylem aslında çok çeşitli etkenlere bağlı karmaşık bir sürecin sonucudur. Bir müziğin güzelliğine ya da uygunluğuna karar vermenin bireysel, sosyal ya da durumsal bir çok sebebi vardır.

Müzik tercihinin etki eden psikolojik durum, kişilik, yaş, cinsiyet gibi faktörler daha bireysel; sosyal sınıf, medya, aile ve kültürlenme gibi etkenler ise sosyal faktörler kapsamında sayılabilir (Şenel, 2012:30).

Şenelin’de değindiği gibi müzik tercihlerinin oluşmasında pek çok farklı etken vardır. Bazı insanlar yaşadığı çevrenin etkisinde kalır, bazıları bir akranını örnek alır, bazıları da aileden etkilenebilir. Yukarıda belirtilen kültürlenme meselesi de budur. Kültürlenmeyi bir nevi karşıdan davranış alma, bilgi edinme süreci gibi algılasak müziksel tercihlerde de kültürlenme olması kaçınılmazdır.

Müzik tercih ve seçimlerinin belirlenmesi konusunda değişik yaşlarda ki insanları birbiriyle karşılaştırma, müzik eğitiminin müzik beğenisini nasıl etkilediği ya da tercihin oluşmasında müzikal ve müzikal olmayan etkenlere odaklanan yüzlerce çalışma bulunuyor. Çalışma bu yıllar arasında doğan katılımcıların gençliklerinde ki müzik beğenilerini yaşlılıklarında da bozmadan sürdürmeye daha eğilimli olduklarını ve bu tercihlerine de gençliğe ilk adım attıkları yıllarda sahip olduklarını gösteriyor (Erdal, 2009:33)

Müziksel tercihlerin oluşmasında beğeni ve tutumun akla gelen ilk unsurlar olduğu bilinmektedir. Beğeni ve tutuma müziksel anlamda bakacak olursak müzik beğenisi; kişinin bir müziğe karşı oluşturduğu ilgi, beğeni, haz alma gibi anlamlara gelmektedir. Müziksel tutum ise; kişinin bir müzik tarzına karşı yönelme, yakınlık duyma ve belli bir tarzı benimseme gibi anlamlara gelebilmektedir. Şimdi de müziksel tutumla ilgili bazı araştırmacıların düşüncelerine bakalım.

İnsan parçası olduğu toplumda ve sosyal gruplarda diğer insanlarla etkileşiminin ürünü olan karmaşık bir varlıktır. İnsan doğduğu andan itibaren hem

fizik hem de sosyal çevresiyle etkileşime girmekte ve etkileşme durumunun beklentileri yönünde kişilik özellikleri, tutumlar, davranış biçimleri ve dünya görüşü geliştirecek şekilde sosyalleşmektedir (Eserpek,1981:3).

Anderson'a göre tutum , özel bir nesneyle karşılaşıldığında, uygun olan ve olmayan tarzda tepki vermek için bireyin eğilimli olmasını ya da hazırlanmasını sağlayan, orta düzeyde yoğunluğu olan heyecandır (Erkuş, 2003; Anderson, 1988:43).

Kağıtçıbaşı (1988), tutumun gözlenebilen bir davranış olmadığını, davranışa hazırlayıcı bir eğilim olduğunu belirtmiştir.

Doob tutumu, bireyin içinde yaşadığı toplumda önemli olduğu düşünülen örüntülü ve güdüleyici bir tepki olarak tanımlamıştır (Tavşancıl,2003: 151, 152; Alport,1935).

Phillips'e göre tutumlar, bir etkinlik için hazır bulunuşluk koşuludur. Tutumlar, bireyin zihninde bulunmakta, birçok düşünce ve davranışa temel oluşturmaktadır (Phillips,2003:3).

Müzik tercihleri üzerine yapılan araştırmalarda müziğin yapısal özelliklerinin diğer etkenlerden (sosyal, psikolojik v.b) daha az önemli olduğu belirtilmiştir. Bu bağlamda Berlyne' nin teorisi de müzik dinleme davranışının sosyal, duygusal ve bilişsel boyutlarını dikkate almadığı gerekçesi ile eleştirmiştir (Hargreaves ve North,1997:90-93).

Konunun başında bahsedildiği gibi müzik tercihlerinde ve beğenilerinde bireysel etkenler, yaş, cinsiyet, aile vs, gibi etkenlerin insanların müziğe yönelmede ve müziksel tutumlarının oluşmasında etkili olduğunu belirtmiştik. Şimdi bu unsurların müziksel tutumlar üzerinden ne gibi roller oynadığına bakalım.

Yaş: Hayatın her döneminin belli güzellikleri olduğu gibi her yaşında belli bir müzik beğenisi olması kaçınılmazdır. Ancak belli dönemde beğenilen müzikten ileride vazgeçileceği anlamı da çıkmamalıdır. Bu konu ile ilgili olarak "Müziğin insanın hayatında ki önemli olaylarla (ya da dönemlerle) ilişkilendirildiği durumlarda belli bir zaman sonra tekrar dinlemenin yarattığı çağrışımın müzik tercihinde etki edebileceği de düşünülebilir. Özellikle pop müzikle ilgili olarak gençlik yıllarında oluşturulan müzik zevkinin yıllar geçse de değişmediğini gösteren bazı çalışmalar bulunmaktadır" (Russel,1997:146).

Cinsiyet: Müziksel tercihlerimizi etkileyebilen unsurlardan biriside cinsiyet farklılığıdır. Erkekler ve kadınların müzikten aldıkları haz gerek duygusal açıdan gerekse başka pencerelerden bakıldığı zaman farklılık göstermektedir. Müzik konusunda hem çocuk hem de yetişkinlerin kültür tarafından belirlenen cinsiyet görüşlerine sahip olduklarını ifade eden O' Neill' e göre cinsiyete dayalı kalıp yargısal inançlar cinsiyet ayrımını doğurarak belli müzik tiplerinin, enstrümanların ya da mesleklerin erkeksi (masculine) ya da kadınsı (feminine) olarak görülmesini sağlamaktadır. Bu durum bazı müzikal aktivitelerin hatta enstrümanların belirli cinsiyetlere uygun kabul edilmesinde de görülmektedir (O'Neill,1997:47). Paralel bir biçimde Boer ve diğerleri genel olarak müzik tercihleri arasında cinsiyet açısından görülen farklılığın erkeğin güçlü kadının duygusal olduğu şeklinde ki sosyal roller üzerine temellenmiş olduğunu belirtmiştir (Boer ve diğerleri,2012:357).

Kişilik: Müzik tercihlerinin çok yakın bir ilişkisi olduğu düşünülmektedir. Öyle ki bazı psikologlar kişiliği değerlendirmede kişinin müzik tercihlerini bir gösterge olarak kullanmaktadır. Örneğin Hahn (1954) kişisel müzik tercihlerinin kişiliğinin klinik değerlendirmesini yansıttığını ileri sürmüştür (Radoch ve Boyle,2003:362). Tercihlerin kişiliği bu derecede yansıtıp yansıtmadığı tartışılabilir olsa da müzik tercihlerinin kişilikle yakın ilişkisini gösteren araştırmaların sayısı giderek artmaktadır.

Aile: Bireyin müzikle ilk karşılaştığı yer olan ailenin müzikal deneyim açısından önemi yadsınmaz. Ailenin çocuğum kimlik ve aidiyetinin oluşumunda

hayati öneme sahip olması müzikal kimliğin oluşumunda ki etkisinin önemini de göstermektedir. Çocuğun belli bir olgunluğa erişene kadar aileden etkilenmesi kaçınılmazdır. Fakat dinlenen müzik ne yönde olursa olsun çocuğun hayatta kazandığı tecrübeler ve geçirdiği yaşantılar müzik zevkinin sonradan değişmesine ihtimal verecektir (Hargreaves ve diğerleri,2002:16).

Psikolojik Durumun Müzik Tercihine Etkisi: Kişini içinde bulunduğu psikolojik durumun müzik tercihi etki edebileceği tahmin edilebilir bir durumdur. Dinleme durumuna ilişkin belki de en önemli çalışmaların sahibi olan Konecni bu tahmini bir adım öteye taşıyarak, müzik seçimi ile psikolojik durum arasında ki ilişkiyi bir model aracılığıyla ortaya koymuştur. Dinleyiciyi mod ve duygu durum ayarlayan bir organizma olarak tanımlamış olan konecni, ileri sürdüğü müzik tercihleri modeli ile ruh halinin müziği, müziğin de ruh halini nasıl döngüsel olarak etkilemekte olduğunu açıklamıştır. Kişiyi işitsel uyarım da bir parçası olduğu, sosyal ve sosyal olmayan çevresi ile sürekli bir etkileşim içinde ele alan bu modele göre, kişinin işitsel ya da görsel çevresinin bir yönü olan müzik ve genel olarak estetik uyarım çoğunlukla duygu ve ruh hali durumunu en iyileme amacıyla kullanır (Konecni, 1982:501).

Sosyal Bölge Etkisi: Witchel, yeni karşılaşılan bir müzik parçasına verilen tepkiyi sosyal bölge (territory) ve işitsel beklenti kavramıyla açıklamış ve bunların birbiriyle ilişkisinin müzik tercihi olan etkisini göstermiştir. Witchel' e göre bir grubun kimliğini ve değerlerini ifade eden olguların olduğu yer olarak tanımlanabilecek sosyal bölge kendisini şarkılar, moda nesnelere, inançlar ve saç bakım biçimleri gibi sosyal bağlantılarla açığa vurmakta, müzik ise bu bölgeye varlığı kanıksanacak kadar çok katkıda bulunmaktadır (Witchel, 2006:6).

Akran Etkisi: Özellikle ergenlik ve gençlik dönemlerinde akranlar tıpkı kimliğin diğer öğelerinde olduğu gibi müzik seçimi üzerinde de etki edebilmektedir. Russel'a göre gençlerin belirli müzik zevkleri onları ailelerinden ve kendilerinden yaşlı insanlardan ayırarak, bireyin akranları ile birlikte kendisini tanımladığı sosyal olarak paylaşılan anlamlar ve ortak konular oluşturmasında rol oynar

(Russel,1997:152). Larson'a göre ise müzik aynı kafa yapısına sahip akranlar arasında önemli bir kimlik aracıdır.

Kendini Guns Nroses ile ifade eden genç, gençlik içinde kendisi gibi olan milyonların yalnızlığını paylaşmakta, M.C Hammer ile kendini ifade eden genç ise farklı bir akran grubunda aynı olanağı elde etmektedir (aktaran Crozier, 1997:73). Daha çok gençlerin tercihi olan popüler müzik sevgisinin yükselişe geçtiği ve ergenliğin başlangıç dönemleri olan popüler müzik sevgisinin yükselişe geçtiği ve ergenliğin başlangıç dönemleri olan ortaokul (secondaryscool) yıllarının akranlarından kaynaklanan kültürel değer ve tutumların etkisinin en çok hissedildiği dönem olduğu ileri sürülmüştür (Hargreaves,1987:139).

Ülkemizdeki Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileri, diğer lise öğrencileri gibi ergenlik döneminde bulunan öğrencilerdir. Müzik bölümüne yetenek sınavıyla eleme yapılarak öğrenci alınan bu okullarda, öğrenciler müzik alanıyla ilgili derslerde çalgı çalmayı, doğru şarkı söylemeyi, müziksel işitme ve okumayı ve bireysel ve toplu olarak çalışmalarda bulunmayı öğrenirler. Bu okullarda öğrenime başlayan öğrencilerin her biri sahip oldukları müziksel kültürle beraber yeni bir kültürlenme sürecine girmekte; belki birçok öğrenci farklı müzik türleri ile ilk defa burada karşılaşmaktadırlar. Günümüzde Güzel Sanatlar Liselerinde, Avrupa Sanat Müziği (Klasik Batı Müziği) ağırlıklı olmak üzere, Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği türlerinin eğitimi verilmektedir.

Ergenlik döneminde bulunan ve kendi duygusal veya sosyal yaşamlarında fazlasıyla karışıklık yaşayan bu öğrenciler, mesleki müzik eğitimi aldıklarından, belki de diğer liselere devam eden arkadaşları kadar müziği bir sosyalleşme aracı olarak ya da boş vakitlerini değerlendirme etkinliği olarak kullanamayacaklardır. Öğrenciler bu okullarda, akademik başarılarını sağlamak amacıyla genellikle eğitimini aldıkları müzik türlerine yoğunlaşmaktadırlar. Bir yandan sistemli olarak belli türlerin eğitimini alırken; diğer yandan da okul dışındaki ortamlarda çok çeşitli müzik türleriyle karşılaşmakta, yaşantılar geçirmektedirler. Böylece bu bireylerin, tercih oluşturma sürecinde, yoğun müzik eğitimi yanı sıra

çevrenin ve medyanın sunduğu müziklerden de etkilenmesi pek tabii ki mümkün olabilir.

Bu bakımdan, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müziksel tercih ve beğenileri, eğitim aldıkları okul, mesleki müzik eğitime yöneliktir ve lise döneminden sonra üniversiteye de hazırlanmaktadır. Yani ileride bu gençlerin üniversitelerde müzik öğrenimine devam edebilecekleri de göz önüne alındığında, müzikal kimliklerinin şekillenme sürecinin bilinmesi önem kazanmaktadır.

1.1. Problem Cümlesi

Bingöl ve Sivas illerindeki Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümünde okuyan öğrencilerin dinlemeyi tercih ettikleri müzik türleri nelerdir ve bu tercihler bazı değişkenlere göre farklılık göstermekte midir?

1.1.1. Alt Problemler

*Bingöl ve Sivas Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin müziğe başlamalarında kimler etkilidir?

*Bingöl ve Sivas GSL Müzik Bölümünde okuyan öğrencilerin en çok sevdiği müzik türleri nelerdir?

*Bingöl ve Sivas AGSL Müzik Bölümünde okuyan öğrencilerin müziğe başlarken müzikten beklentileri nelerdir?

* Bingöl ve Sivas GSL Müzik Bölümünde okuyan öğrencilerin müziğe başlamadaki amaçları nelerdir?

*Bingöl ve Sivas GSL Müzik Bölümünde okuyan öğrencilerin müziğe başlarken kimler yönlendirmiştir?

*Bingöl ve Sivas GSL Müzik Bölümünde okuyan öğrencilerin müziğe olan ilgileri ne zaman başlamıştır?

*Bingöl ve Sivas GSL Müzik Bölümünde okuyan öğrencilerin ilköğretim düzeyinde dinlemeyi tercih ettikleri müzik türleri ile şu anda dinledikleri müzik tarzları arasında değişiklik var mıdır?

* Bingöl ve Sivas GSL Müzik Bölümünde okuyan öğrencilerin müzik tarzlarını tercih sebepleri nelerdir?

* Bingöl ve Sivas GSL Müzik Bölümünde okuyan öğrencilerin okulda aldığı eğitimin müziksel tutumuna etkisi var mıdır?

* Bingöl ve Sivas GSL Müzik Bölümünde okuyan öğrencilerin müzik tarzlarının oluşmasında müzik öğretmenin etkisi var mıdır?

* Bingöl ve Sivas GSL Müzik Bölümünde okuyan öğrencilerin müzik tarzlarının oluşmasındaki etkenler nelerdir?

1.2. Amaç

Bu araştırmada, Bingöl ve Sivas GSL Müzik Bölümü öğrencilerinin dinlemeyi tercih ettikleri müzik türlerinin, bu türlerde en çok dinledikleri besteci ve yorumcuların, tercih sebeplerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, öğrencilerin tercihlerinin, yakın sosyal çevrelerinde dinlenen müziklerle ve okulda aldıkları eğitimle ilişkisinin farklılık gösterip göstermediğinin saptanması da amaçlanmıştır.

1.2.1. Önem

Bu çalışma, Bingöl ve Sivas AGSL Müzik Bölümü öğrencilerinin dinlemeyi tercih ettikleri müzik türlerinin, çeşitli noktalardan tespiti açısından önem taşımaktadır. Ayrıca araştırma, bu yöndeki eksiklerin saptanması ve daha sonra yapılabilecek çalışmalar konusunda ipuçları verebilmesi açısından da önemli bulunmaktadır.

1.2.2. Sayıtlar

*Kendilerine soru sorulan öğrenciler, soruları içtenlikle cevapladıkları varsayılmıştır.

*Öğrencilerin müzik tercihlerini yaparken çevresinden etkilenebilecekleri varsayılmıştır.

*Öğrencilerin bölgesel anlamda müziksel zevklerinde farklılıklar olabileceği varsayılmıştır.

*İki okul öğrencilerinin müziksel zevk ve tutumlarında farklılıklar olabileceği varsayılmıştır.

1.2.3. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

* Bingöl ve Sivas AGSL Müzik Bölümünde, 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılında okumakta olan öğrencilerle sınırlıdır.

1.2.4. Tanımlar

Mesleki Müzik Eğitimi: “Mesleki müzik eğitimi, müzik alanının bütünü, bir kolunu ya da dalını, o bütün kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar” (Uçan, 1997: 32).

Müzik Beğenisi: Beğeni sözcüğü Türkçede “herhangi bir konuda güzeli çirkinden ayırma yetisi, zevk” (TDK) olarak açıklanmıştır. Müzik beğenisi ise tamamen kişiye özel olan beğenidir. Zaman içerisinde değişiklik gösterebilen, insanın kişiliğiyle doğrudan bağlantılı anlık bir duygu biçimidir.

Guns N'Roses: 1985 yılında Los Angeles California'da kurulmuş ABD'li bir rock müzik grubudur. AxIRose, Slash, Izzy, Stradlin, DuffMc Kagan ve Steven Adler'dan oluşan klasik kadrosu ile 1986 yılında Geffen Records ile kontrat imzalayan grubun klasik kadrosundan AxIRose dışında hiçbir üye günümüzde grupta yer almamaktadır.

M.C Hammer: Rap müzik grubu.

Müziksel Zevk: Hoşa giden veya çekici gelen bir müziğin dinlenilmesinden doğan güzel duygular, haz.

Müzik Tercihi: Kişinin bir müzik türüne karşı daha yakın olması durumu.

İKİNCİ BÖLÜM

2. İLGİLİ LİTERATÜR TARAMASI

Araştırmanın bu bölümde güzel sanatlar lisesi öğrencilerin müzik beğenileri ve bu alanda neler yapılabileceği, bu konularla ilgili faydalı olabilecek bilgiler alınmış ve öneri olarak aktarılmıştır. Yukarıda belirtilen yazı, makale, tez, bildiri gibi kaynaklardan bazıları şunlardır.

- İç Anadolu Bölgesi Güzel Sanatlar Liselerinin Müzik Bölümünde Eğitim Gören Kırsal ve Kent Kökenli Öğrencilerin Müziksel Profilleri (S. İSTANBULLU, YRD. DOÇ. DR. F. GÖHER VURAL, 2012) Yüksek Lisans Tezi

İstanbul ve Göher bu çalışmada iç Anadolu bölgesinde eğitim gören GSL öğrencilerinin müziksel anlamda kırsal ve kent kültürüne göre etkilenip etkilenmediklerini araştırmışlardır.

- Müzik Dersinin Müzik Beğenisine Göre İlk Öğretim Öğrencileri Üzerindeki Olumlu Olumsuz etkileri (H. NOYAN, 2012) Yüksek Lisans Tezi

Noyan çalışmasında; müzik dersinin öğrencilerdeki müzik beğenisine göre ne derece etkili olduğu, müziği sevmelerinin beğenilerine göre şekillenip şekillenmediğini ya da ne derece şekillendiğini araştırmıştır.

- Müzik teorisi dersine ilişkin tutum ölçeği geliştirme (CANAKAY, ESİN, 2006) Ulusal Müzik Sempozyumu Bildirisi

Canakay bu çalışmasında öğrencilerin müzik teorisi dersine ilişkin tutumlarına yönelik bir ölçek hazırlayıp bu ölçeğe göre yol izleme üzerinde bir çalışma yapmıştır.

- Türk televizyon izleyicisi kültürel omnivor mu? (MİSCİ, SEMA, 2012) İzmir Ekonomi Üniversitesi Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü

Misci'nin çalışmasında Televizyonlar da yayınlanan programların, kişilerin tercih sebepleri ve beğenilerinin nedenleri araştırılmıştır.

- Çocuklar İçin Yapılan Müzik Yapıtlarının Toplumsal Müzik Bilinci ve Dil Gelişimi Açısından Rolü ve Önemi (ÖZEREN, ALP, 2006) Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi

Özerenin çalışmasında çocuklara hitap eden müzik yapıtlarının çocukların dil gelişimi yönünden ne derece fayda sağladığı ve ne kadar etkili olduğu araştırılmıştır.

- Müzik Tercihinin Karmaşık Arka Planı (ŞENEL, ONUR,2008)

Yayınlanmış Makale

Şenel müzik tercihinin nasıl oluştuğunu, cinsiyet, yaş, kültürlenme gibi faktörlerin ne derece etkili olduğunu betimlemiş, müzik tercihlerinin oluşmasında farklı etkenlerin olduğu konusu üzerinde durmuştur.

- Kitle iletişim kurumları televizyon yayınlarının Türk müziği açısından durumu ve değerlendirilmesi (KARATAŞ, GÖKMEN, 2008) yüksek lisans tezi

Karataş bu çalışmasında televizyonlarda yayınlanan programların Türk müziği açısından bir değerlendirmesini yapmış, programların genel yayın akışını incelemiş, izleyicilerin en çok hangi müzik kanallarını tercih ettikleri yönünde bir araştırma yapmıştır.

- Müzik Eğitiminin amacı (ThemaLarouss-Tematik Ansiklopedi) Milli Eğitim yayınları

Thema Larouss'tan alınan bilgilere göre okullardaki müzik eğitiminin amacı hakkında bilgi verilmiş, müzik beğenisinin geliştirilmesi için neler yapılabileceği anlatılmıştır.

Müzik Tercihi ve Kişilik İlişkisi (ERDAL, BARIŞ, 2009) Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi

Erdal çalışmasında Türk müziği, rock ve klasik müzik dinleyicilerinin beğenilerini etkileyen faktörler kişilik, cinsiyet, yaş, aile, arkadaş çevresi ve müzikal uyaran değişkenleri ile müzik tercihleri ve kişilik arasında bir ilişki olup olmadığını araştırmıştır.

Hazırlamış olduğum bu çalışmada diğer çalışmalardan farklı olduğumu düşündüğüm müzik beğenilerinin, öğrencilerin bu alana yöneldiği andan itibaren etkilendikleri yada etkilenebileceklerini düşündüğüm bazı etkenlerden yola çıkarak sonuca ulaşmaya çalışmam olmuştur.

İncelediğim kaynaklar, araştırdığım ya da ulaştığım müzik beğenisi ile ilgili tüm yayınlar müzik beğenisini genel bir bakış açısı ile ele alırken, bu çalışmamda çocuğun müziğe yöneldiği dönemden itibaren gelişen süreci inceleyip bir sonuca varmaya çalıştım.

Yukarıda ismi yazılı olan yazılar, araştırmayla ilgili konulardır. Bu araştırmanın içerikleri ile bilgiler incelenmiş ve önemli olan bölümler konumuza kaynak olarak dahil edilmiştir. Müzik eğitimi konu alan bu yazılar araştırmamızda bize ipucu ve yol gösterici bir rol oynamıştır.

Eskioğlu “Müzik Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri” isimli çalışmasında ise müzik eğitiminin önemini şu sözlerle özetlemiştir:

Genel olarak denilebilir ki, müzik eğitimi yoluyla çocuğun müziksel becerilerinin yanı sıra müzik dışı becerileri de geliştirilebilmektedir. Bu bireysel katkının yanında toplumu birleştirici ve geliştirici bir moral değer olan müziğin, eğitiminin önemi tartışılmazdır (Eskioğlu,2003).

Müzik eğitiminin önemi her öğrenci için aynıysa da GSL öğrencileri için daha başka bir öneme sahiptir. Bu çalışma sonucunda GSL öğrencilerinin müzik tercihleri tespit edilerek onların en iyi şekilde yönlendirilmesi de ulaşılmak istenen sonuçlar arasında yer almaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM VE TEKNİKLER

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma, araştırma ve durum analizi modeline girmektedir. “araştırma modelinde araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Önemli olan, onu uygun bir biçimde gözleyip belirleyebilmektir.” (Karasar, 2009: 77).

3.2. Evren Ve Örneklem1

Araştırmanın evrenini, Bingöl ve Sivas illerinde bulunan Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada, Bingöl ve Sivas illerinde bulunan GSL müzik bölümü öğrencileri örneklem olarak seçilmiştir.

3.3. Verilerin Elde Edilmesi

Veri toplama aşamasında, Bingöl ve Sivas ilindeki Güzel Sanatlar Lisesine bizzat gidilerek sorular sorulmuştur. GSL öğrencilerine, dinledikleri müzik türlerine ilişkin verileri toplamak için sorular sorulmuştur. Hazırlanan bu sorulardan 12 tane soru sorulmuştur. Soruların tercih edilme nedeni, öğrencilerin konu hakkındaki görüşlerini yönlendirmeksizin kendi bakış açılarıyla ifade etmelerini sağlamaktır.

3.4. Verilerin Çözümlemesi Ve Yorumlanması

Bu araştırmada toplanan verilerin grafiksel olarak verilmesinde istatistiksel işlemlerden yararlanılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığının yayınlamış olduğu müzik dersi öğretim programının genel amaçları, temel becerileri ve değerleri ilkeleri derecelendirme ölçeği olarak alınarak müzik beğenileri karşılaştırılıp sonuç ve öneriler için hazır hale getirilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Öğrencilere sorulan sorulara göre verilen cevaplar aşağıdaki tablolarda analiz edilip yorumlanmıştır. Her iki okula sorulan 12 soru farklı 2 grup halinde yorumlanmış Bingöl ve Sivas GSL' nin frekans ve yüzde dağılımı şeklinde ifade edilmiştir.

Tablo 1. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin müziğe başlamalarında hangi çevreden etkilendikleri sorusunun cevaplarını gösteren frekans ve yüzde dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Aile	8	%20
Çevre	8	%20
Müzik Öğretmenim	13	%32.5
Kendi Yeteneğim	11	%27.5

Tablo 1'de öğrencilerin müziğe başlarken etkilendikleri çevre sorusu sorulmuştur. Verilen cevaplarda 8 öğrenci ailelerinden etkilendiklerini söylemiş, 8 öğrenci çevrelerinden etkilendiklerini söylemiş, 13 öğrenci müzik öğretmenlerinden etkilendikleri için müzik alanına yöneldiklerini söylemiş, 11 öğrenci ise müziğe kendi yeteneklerini fark ettikleri için müziğe yönlendiklerini belirtmişlerdir. 40 öğrenciye sorulan bu soruda frekans o maddeye cevap veren öğrenci sayısını, yüzdelik dilim ise 40 öğrenci içerisinde o maddeyi cevaplayan öğrenci sayısını belirtmektedir. Bu soruda aile cevabını veren öğrenci sayısı 40 öğrenci içerisinde %20, çevre cevabını veren öğrenciler %20, müzik öğretmeni cevabını veren öğrenciler %32.5, kendi yeteneğim cevabını veren öğrenci sayısı ise yüzdelik dilimin %27.5 ini oluşturmuştur.

Tablo 2. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müziğe başlamalarındaki beklentileri sorusunun cevaplarını gösteren frekans ve yüzde dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Popüler Olmak	5	%12.5
Çevremi Geliştirmek	9	%22.5
Meslek Kaygısı	11	%27.5
Sosyal Yaşantı	15	%37.5

Tablo 2’de Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müzikten beklentileri sorusu sorulmuş verilen cevaplarda 5 öğrenci popüler olabilmek için müziğe yöneldiğini 9 öğrenci çevresini geliştirmek için müziğe yöneldiğini, 11 öğrenci meslek kaygısı duyduğu için müziğe yöneldiğini, 15 öğrenci ise sosyal yaşantılarının canlanması için müzik alanına yöneldiklerini belirtmişlerdir. 40 öğrenciye sorulan bu soruda popüler olmak cevabını veren öğrenci sayısı %12.5, çevresini geliştirmek için müziğe yönelen öğrenci sayısı %22.5, meslek kaygısından dolayı müziğe yönelen öğrenci sayısı %27.5, sosyal yaşantısını geliştirmek için müziğe yönelen öğrenci sayısı ise %37.5 tir.

Tablo 3. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müziğe başlamalarındaki amaçları sorusuna verilen cevapların frekans ve yüzde dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Enstrüman Çalmak	22	%55
Arkadaş Çevresi Edinmek	5	%12.5
Ünlü Olabilmek	5	%12.5
Maddi Kazanç Elde Etmek	8	%20

Tablo 3’te Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin müziğe başlarken ne amaçladıkları sorusu sorulmuş, verilen cevaplarda 22 öğrenci enstrüman çalmak amacıyla müziğe başladığını, 5 öğrenci arkadaş çevresi edinmek için müziğe başladığını, 5 öğrenci ünlü olabilmek için müziği tercih ettiğini, 8 öğrenci ise maddi kazanç elde etmek için müziğe başladığını belirtmiştir. 40 öğrenci içerisinde enstrüman çalmak için müziğe başladım cevabını veren öğrenciler grafiğin%55’ini, arkadaş çevresi edinmek için müziğe başladım cevabını veren öğrenciler %12.5, ünlü olabilmek için müziğe başladım cevabını veren öğrenci sayısı %12.5, maddi kazanç elde etmek için müziğe başladım cevabını veren öğrenci sayısı ise %20 dir.

Tablo 4. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müziğe olan ilgilerinin hangi dönemde başladığı sorusuna verilen cevapların frekans ve yüzde dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde%
İlk Okulda	15	%37.5
Orta Okulda	25	%62.5
Lisede	-	-
Hiçbiri	-	-

Tablo 4'te öğrencilerin müziğe olan ilgilerinin başladığı dönem sorulmuştur. Verilen cevaplara göre öğrencilerin büyük çoğunluğu müziğe orta okulda ilgi duymaya başlamış, az bir çoğunlukta da ilk okulda müziğe ilgi duyan öğrenci olduğu görülmüştür. 40 öğrenciden 25 öğrenci müziğe orta okulda ilgi duyarken ,ilk okulda müzikle ilgilenmeye başlayan öğrenci sayısı 15 tir. Müziğe ilgisinin ilk okulda başladığını belirten öğrenciler yüzdelik dilimin %62.5 ini oluştururken müziğe orta okulda ilgi duyduğunu söyleyen öğrenciler ise yüzdelik dilimin % 37.5'ini oluşturmaktadır.

Tablo 5. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müziğe başlarken kimin yönlendirdiği sorusuna verdikleri cevapların frekans ve yüzdelik dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Ailem Yönlendirdi	14	%35
Arkadaşlarım Yönlendirdi	6	%15
Müzik Öğretmenim	17	%42.5
Kendi Yeteneğimle Başladım	3	%7.5

Tablo 5'te öğrencilerin müziğe başlarken kim yönlendirdi sorusuna verdikleri cevaplara göre 14 öğrenci müziğe ailesinin yönlendirdiğini, 6 öğrenci arkadaşlarının yönlendirdiğini, 17 öğrenci müzik öğretmeninini yönlendirdiğini, 3 öğrenci ise kendi yeteneklerinin farkında oldukları için müziğe yöneldiklerini söylemişlerdir. Yüzdelik dilime baktığımız zaman müziğe ailem yönlendirdi diyen öğrenciler yüzdelik dilimin %35'ini oluştururken, müziğe arkadaşlarım yönlendirdi diyen öğrenciler %15, müzik öğretmenim yönlendirdi diyen öğrenciler %42.5, müziğe kendi yeteneğimle başladım diyen öğrenciler ise %7.5'lik bir alan oluşturmaktadır.

Tablo 6. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin en beğendikleri müzik tarzı nedir sorusuna verdikleri cevapların frekans ve yüzdeler dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Arabesk	15	%35
Rap	4	%10
Halk Müziği	8	%20
Diğer	13	%32.5

Tablo 6’da Öğrencilere sorulan müzikte en beğendiğiniz tarz nedir sorusuna 15 öğrenci Arabesk, 4 öğrenci rap, 8 öğrenci halk müziği, 13 öğrenci ise diğer seçeneğini tercih etmişlerdir. 40 öğrenciye sorulan bu sorularda arabesk seçeneği %35, rap seçeneği %10, halk müziği seçeneği %20, diğer seçeneğinin ise %32.5 oranında olduğu görülmüştür.

Not: Diğer seçeneğinde öğrencilere klasik batı müziği ve klasik Türk müziği seçenekleri verilmiştir.

Tablo 7. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müzik tarzını tercih sebeplerinin sorulduğu soruya verilen cevapların yer aldığı frekans ve yüzde dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Kendimi iyi hissetmem	15	%37.5
Sıkıntılarımı Yenmem	9	%22.5
Müziksel Algıyı	12	%30
Geliştirmem Çevremden Dolayı	4	%10

Tablo 7’de Bingöl Güzel Sanatlar lisesi öğrencilerinin müzik tarzlarını tercih sebepleri sorulmuş öğrencilere göre müzik dinlerken kendilerini iyi hissettiklerinden dolayı bir tarz oluşturan öğrenci sayısı 15, müzik dinlerken sıkıntılarını müzik yoluyla aştığını düşünen öğrenci sayısı 9, seçtiği müzik tarzının müziksel algılamasını (müziksel zekasını) geliştirdiğini düşünen öğrenci sayısı 12, çevresindeki insanların kendisine yakın olan bir müzik tarzını dinlediği için bu tarza yöneldiğini söyleyen öğrenci sayısı ise 4’tür. Yüzdeler olarak baktığımız zaman ise müzik tarzının kendisini dinlendirdiğini söyleyen öğrencilerin oranı %37.5, müzik tarzıyla sıkıntılarını yendiğini düşünen öğrenciler %22.5, müzik tarzlarının müziksel

algısını geliştirdiğini düşünen öğrencilerin oranı %30, müziksel tercihlerinin çevresinden dolayı oluştuğunu düşünen öğrenciler ise % 10 oranındadır.

Tablo 8. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin ilk öğretim de dinledikleri müzik ile şimdi dinledikleri müzik tarzları arasında bir fark olup olmadığı sorusuna verilen cevaplara göre ortaya çıkan frekans ve yüzde dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Hiç Değişmedi	19	%47.5
Aynı	6	%15
Tamamen Değişti	8	%20
Çok Farklı	7	%17.5

Tablo 8’da öğrencilerin ilk öğretim de dinledikleri müzik tarzıyla şimdi dinledikleri müzik tarzları arasında bir fark olup olmadığı sorulmuş; öğrencilerin verdikleri cevaplara bakıldığında 19 öğrenci hiçbir farklılık olmadığını söylemiş, 6 öğrenci ilk öğretimle şimdiki müzik tarzlarının aynı olduğunu söylemiş, 8 öğrenci müzik tarzlarının tamamen değiştiğini söylemiş,7 öğrenci ise iki dönem arasındaki müzik tarzının çok farklı olduğunu söylemişlerdir. Yüzelik dilime baktığımız zaman en büyük oranı %47.5’lik bir payla müzik tarzlarının hiç değişmediğini söyleyen öğrenciler oluşturmaktadır, müzik tarzlarının ilk öğretimle lise arasında değişmeyip aynı kaldığını söyleyen öğrenciler %15, çok farklı diyen öğrenciler %17.5, tamamen değişti diyen öğrenciler ise %20’lik bir oran oluşturmaktadır.

Tablo 9. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin okulda aldıkları eğitimin müziksel tutumlarına etkisi sorusuna verdikleri cevaplara göre frekansları ve yüzde dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Kesinlikle Hayır	7	%17.5
Kısmen	11	%27.5
Çok Nadir	6	%15
Kesinlikle Evet	16	%40

Tablo 9’da öğrencilerin okulda aldıkları eğitimin müziksel tutumlarına etkisi olup olmadığı sorusu sorulmuş, öğrencilerin verdikleri cevaplara göre 7 öğrenci okulda aldıkları eğitimin müziksel tutumlarında her hangi bir değişiklik olmadığı, 11

öğrenci kısmen müziksel tutumlarının değiştiği, 6 öğrenci nadiren müziksel tutumlarında değişiklik olduğunu söylerken 16 öğrenci ise müziksel tutumlarının kesinlikle okuldaki eğitime göre şekillendiğini belirtmişlerdir. 40 öğrenci içerisindeki dağılıma baktığımız zaman okuldaki eğitimin müziksel tutumunu kesinlikle değiştirmediklerini söyleyen öğrenciler % 17.5, kısmen müziksel tutumlarının değiştiğini söyleyen öğrenciler %27.5, çok nadir bir değişiklik olduğunu söyleyen öğrenciler %15, müziksel tutumlarının kesinlikle okula bağlı olarak değiştiğini söyleyen öğrenciler ise %40'lık bir oran oluşturmaktadır.

Tablo 10. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin müzik tarzlarının oluşmasında müzik öğretmenlerinin tutumu sorusuna verilen cevapların frekans ve yüzde dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Kesinlikle Etkilemedi	7	%17.5
Kısmen Etkiledi	13	%32.5
Nadiren Etkiledi	3	%7.5
Kesinlikle Etkiledi	17	%42.5

Bingöl güzel sanatlar lisesi öğrencilerinin müzik tarzlarının oluşmasında müzik öğretmenlerinin tutumunun kendilerini etkilemediğini düşünen öğrencilerin sayısı 7, kısmen öğretmenlerinden etkilendiklerini söyleyen öğrenci sayısı 13, nadiren etkilendiğini söyleyen öğrenci sayısı 3, kesinlikle müzik öğretmenlerinden etkilendiğini söyleyen öğrenci sayısı ise 17 dir. Öğretmenlerine göre müzik tarzının oluşmadığını düşünen öğrencilerin oranı %17.5, kısmen öğretmenlerinden etkilendiğini söyleyen öğrencilerin oranı %32.5, nadiren etkilendiklerini söyleyen öğrencilerin oranı %7.5, kesinlikle müzik öğretmenlerinden etkilendikleri için tarzlarının oluştuğunu söyleyen öğrencilerin oranı ise %42.5 dir.

Tablo 11. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin müzik tarzlarının oluşmasında hangi etkenlerin rol oynadığı sorusuna verilen cevaplara göre oluşmuş frekans ve yüzde dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Bu tarza yakın bir enstrüman çalmam	2	%5
Sevdiğim insanların bu tarzı sevmesi	6	%15
Beni dinlendirmesi	4	%10
Müziksel yorumumu geliştirmesi	28	%70

Öğrencilerin müzik tarzlarının oluşmasında hangi faktörlerin etkili olduğu sorusuna verdikleri cevaplara baktığımız zaman 40 öğrenci içerisinde 2 öğrenci sevdiği tarza yakın bir enstrüman çaldığı için bu tarzı tercih ettiğini söylemiş, 6 öğrenci sevdiği insanların bu tarzı sevdiğini ve bu yüzden kendisinin de bu tarza yöneldiğini belirtmiş, 4 öğrenci sahip oldukları müzik tarzının kendilerini dinlendirdiğini düşünmüş, 28 öğrenci ise kendilerini yakın hissettikleri müzik tarzının müziksel yorumlarını geliştirdiği için bu tarzı seçtiklerini belirtmişlerdir. Seçtiği tarza yakın bir enstrüman seçtiği için bu tarza yönelen öğrenciler %5, sevdiği insanların bu tarzı sevmesinden dolayı kendi tarzını oluşturan öğrencilerin oranı %15, yöneldiği müzik tarzının kendisini dinlendirdiğini düşünen öğrencilerin oranı %10 ve yöneldikleri tarzın müziksel yorumlarını geliştirdiğini düşünen öğrencilerin oranı ise %70'tir.

Tablo 12. Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müzik tarzlarının oluşmasında çevreden ne derece etkilendiklerinin sorulması üzerine ortaya çıkan frekans ve yüzde dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Örnek aldığım sanatçılar	13	%32.5
Kendi oluşturduğum tarzım	10	%25
Yakınımda etkilendiğim bir kişi	8	%20
Hiçbiri	9	%22.5

Bingöl güzel sanatlar lisesi öğrencilerinin müzik tarzlarını oluşmasında çevresinde kimlerden etkilenip etkilenmedikleri sorusu sorulmuş 13 öğrenci örnek aldığı sanatçıların kendisini etkilediğini söylemiş, 10 öğrenci başkasından etkilenmeden kendi tarzlarını oluşturduğunu söylemiş, 8 öğrenci yakınında bir

kişiden müziksel anlamda etkilendiğini söylemiş ve 9 öğrenci ise bu üç unsurdan herhangi birinden etkilenmediğini söylemiştir. Oran olarak baktığımız zaman ise örnek aldığı sanatçıdan dolayı müzik tarzının oluştuğunu düşünen öğrencilerin oranı %32.5, kendi tarzını kendisi oluşturduğunu düşünen öğrencilerin oranı %25, yakınından etkilendiği için müzik tarzının oluştuğunu söyleyen öğrenciler %20, hiçbirinden etkilenmeyen öğrencilerin oranı ise %22.5 olarak ortaya çıkmıştır.

Tablo 13. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müziğe başlamalarında hangi çevreden etkilendikleri sorusunun cevaplarını gösteren frekans ve yüzde dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Aile	11	%27.5
Çevre	6	%15
Müzik Öğretmenim	17	%42.5
Kendi Yeteneğim	6	%15

Tablo 13’de öğrencilerin müziğe başlarken etkilendikleri çevre sorusu sorulmuştur. Verilen cevaplarda 8 öğrenci ailelerinden etkilendiklerini söylemiş, 8 öğrenci çevrelerinden etkilendiklerini söylemiş, 13 öğrenci müzik öğretmenlerinden etkilendikleri için müzik alanına yöneldiklerini söylemiş, 11 öğrenci ise müziğe kendi yeteneklerini fark ettikleri için müziğe yönlendiklerini belirtmişlerdir. 40 öğrenciye sorulan bu soruda frekans o maddeye cevap veren öğrenci sayısını, yüzdelik dilim ise 40 öğrenci içerisinde o maddeyi cevaplayan öğrenci sayısını belirtmektedir. Bu soruda aile cevabını veren öğrenci sayısı 40 öğrenci içerisinde %20, çevre cevabını veren öğrenciler %20, müzik öğretmeni cevabını veren öğrenciler %32.5, kendi yeteneğim cevabını veren öğrenci sayısı ise yüzdelik dilimin %27.5 ini oluşturmuştur.

Tablo 14. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müziğe başlamalarındaki beklentileri sorusunun cevaplarını gösteren frekans ve yüzde dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Popüler Olmak	11	%55
Çevremi Geliştirmek	8	%20
Meslek Kaygısı	16	%40
Sosyal Yaşantı	5	%12.5

Tablo 14’de Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müzikten beklentileri sorusu sorulmuş verilen cevaplarda 5 öğrenci popüler olabilmek için müziğe yöneldiğini 9 öğrenci çevresini geliştirmek için müziğe yöneldiğini, 11 öğrenci meslek kaygısı duyduğu için müziğe yöneldiğini, 15 öğrenci ise sosyal yaşantılarının canlanması için müzik alanına yöneldiklerini belirtmişlerdir. 40 öğrenciye sorulan bu soruda popüler olmak cevabını veren öğrenci sayısı %12.5, çevresini geliştirmek için müziğe yönelen öğrenci sayısı %22.5, meslek kaygısından dolayı müziğe yönelen öğrenci sayısı %27.5, sosyal yaşantısını geliştirmek için müziğe yönelen öğrenci sayısı ise %37.5 tir.

Tablo 15. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müziğe başlamalarındaki amaçları sorusuna verilen cevapların frekans ve yüzde dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Enstrüman Çalmak	22	%55
Arkadaş Çevresi Edinmek	9	%22.5
Ünlü Olabilmek	5	%12.5
Maddi Kazanç Elde Etmek	4	%10

Tablo 15’te Sivas Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin müziğe başlarken ne amaçladıkları sorusu sorulmuş, verilen cevaplarda 22 öğrenci enstrüman çalmak amacıyla müziğe başladığını, 5 öğrenci arkadaş çevresi edinmek için müziğe başladığını, 5 öğrenci ünlü olabilmek için müziği tercih ettiğini, 8 öğrenci ise maddi kazanç elde etmek için müziğe başladığını belirtmiştir. 40 öğrenci içerisinde enstrüman çalmak için müziğe başladım cevabını veren öğrenciler grafiğin %55’ini, arkadaş çevresi edinmek için müziğe başladım cevabını veren öğrenciler %12.5, ünlü olabilmek için müziğe başladım cevabını veren öğrenci sayısı %12.5, maddi kazanç elde etmek için müziğe başladım cevabını veren öğrenci sayısı ise %20 dir.

Tablo 16. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müziğe olan ilgilerinin hangi dönemde başladığı sorusuna verilen cevapların frekans ve yüzde dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde%
İlk Okulda	15	%37.5
Orta Okulda	25	%62.5
Lisede	-	-
Hiçbiri	-	-

Tablo 16’da öğrencilerin müziğe olan ilgilerinin başladığı dönem sorulmuştur. Verilen cevaplara göre öğrencilerin büyük çoğunluğu müziğe orta okulda ilgi duymaya başlamış, az bir çoğunlukta da ilk okulda müziğe ilgi duyan öğrenci olduğu görülmüştür. 40 öğrenciden 25 öğrenci müziğe orta okulda ilgi duyarken, ilk okulda müzikle ilgilenmeye başlayan öğrenci sayısı 15 tir. Müziğe ilgisinin ilk okulda başladığını belirten öğrenciler yüzdelik dilimin %62.5 ini oluştururken müziğe orta okulda ilgi duyduğunu söyleyen öğrenciler ise yüzdelik dilimin % 37.5’ini oluşturmaktadır.

Tablo 17. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müziğe başlarken kimin yönlendirdiği sorusuna verdikleri cevapların frekans ve yüzdelik dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Ailem Yönlendirdi	15	%37.5
Arkadaşlarım Yönlendirdi	9	%22.5
Müzik Öğretmenim	11	%27.5
Kendi Yeteneğimle Başladım	5	%12.5

Tablo 17’de öğrencilerin müziğe başlarken kim yönlendirdi sorusuna verdikleri cevaplara göre 14 öğrenci müziğe ailesinin yönlendirdiğini, 6 öğrenci arkadaşlarının yönlendirdiğini, 17 öğrenci müzik öğretmeninini yönlendirdiğini, 3 öğrenci ise kendi yeteneklerinin farkında oldukları için müziğe yöneldiklerini söylemişlerdir. Yüzdelik dilime baktığımız zaman müziğe ailem yönlendirdi diyen öğrenciler yüzdelik dilimin %35’ini oluştururken, müziğe arkadaşlarım yönlendirdi diyen öğrenciler %15, müzik öğretmenim yönlendirdi diyen öğrenciler %42.5, müziğe kendi yeteneğimle başladım diyen öğrenciler ise %7.5’ lik bir alan oluşturmaktadır.

Tablo 18. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin en beğendikleri müzik tarzı nedir sorusuna verdikleri cevapların frekans ve yüzdeler dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Arabesk	10	% 25
Rap	2	% 5
Halk Müziği	17	% 42.5
Diğer	11	% 27.5

Tablo 18’de Öğrencilere sorulan müzikte en beğendiğiniz tarz nedir sorusuna 15 öğrenci Arabesk, 4 öğrenci rap, 8 öğrenci halk müziği, 13 öğrenci ise diğer seçeneğini tercih etmişlerdir. 40 öğrenciye sorulan bu sorularda arabesk seçeneği %35, rap seçeneği %10, halk müziği seçeneği %20, diğer seçeneğinin ise %32.5 oranında olduğu görülmüştür.

Not: Diğer seçeneğinde öğrencilere klasik batı müziği ve klasik Türk müziği seçenekleri verilmiştir.

Tablo 19. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müzik tarzını tercih sebeplerinin sorulduğu soruya verilen cevapların yer aldığı frekans ve yüzde dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Kendimi iyi hissetmem	3	%7.5
Sıkıntılarımı Yenmem	14	%35
Müziksel Algıyı Geliştirmem	16	%20
Çevremden Dolayı	7	%17.5

Tablo 19’da Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müzik tarzlarını tercih sebepleri sorulmuş öğrencilere göre müzik dinlerken kendilerini iyi hissettiklerinden dolayı bir tarz oluşturan öğrenci sayısı 15, müzik dinlerken sıkıntılarını müzik yoluyla aştığını düşünen öğrenci sayısı 9, seçtiği müzik tarzının müziksel algılamasını (müziksel zekasını) geliştirdiğini düşünen öğrenci sayısı 12, çevresindeki insanların kendisine yakın olan bir müzik tarzını dinlediği için bu tarza yöneldiğini söyleyen öğrenci sayısı ise 4’tür. Yüzdeler olarak baktığımız zaman ise müzik tarzının kendisini dinlendirdiğini söyleyen öğrencilerin oranı %37.5, müzik tarzıyla sıkıntılarını yendiğini düşünen öğrenciler %22.5, müzik tarzlarının müziksel

algısını geliştirdiğini düşünen öğrencilerin oranı %30, müziksel tercihlerinin çevresinden dolayı oluştuğunu düşünen öğrenciler ise % 10 oranındadır.

Tablo 20. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin ilk öğretimde dinledikleri müzik ile şimdi dinledikleri müzik tarzları arasında bir fark olup olmadığı sorusuna verilen cevaplara göre ortaya çıkan frekans ve yüzde dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde (%)
Hiç Değişmedi	12	%30
Aynı	8	%20
Tamamen Değişti	17	%42.5
Çok Farklı	3	%7.5

Tablo 20’de öğrencilerin ilk öğretimde dinledikleri müzik tarzıyla şimdi dinledikleri müzik tarzları arasında bir fark olup olmadığı sorulmuş; öğrencilerin verdikleri cevaplara bakıldığında 19 öğrenci hiçbir farklılık olmadığını söylemiş, 6 öğrenci ilk öğretimle şimdiki müzik tarzlarının aynı olduğunu söylemiş, 8 öğrenci müzik tarzlarının tamamen değiştiğini söylemiş,7 öğrenci ise iki dönem arasındaki müzik tarzının çok farklı olduğunu söylemişlerdir. Yüzelik dilime baktığımız zaman en büyük oranı %47.5’ lik bir payla müzik tarzlarının hiç değişmediğini söyleyen öğrenciler oluşturmaktadır, müzik tarzlarının ilk öğretimle lise arasında değişmeyip aynı kaldığını söyleyen öğrenciler %15, çok farklı diyen öğrenciler %17.5, tamamen değişti diyen öğrenciler ise %20’lik bir oran oluşturmaktadır.

Tablo 21. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin okulda aldıkları eğitimin müziksel tutumlarına etkisi sorusuna verdikleri cevaplara göre frekansları ve yüzde dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Kesinlikle Hayır	5	%12.5
Kısmen	13	%32.5
Çok Nadir	4	%10
Kesinlikle Evet	14	%35

Tablo 21’de öğrencilerin okulda aldıkları eğitimin müziksel tutumlarına etkisi olup olmadığı sorusu sorulmuş, öğrencilerin verdikleri cevaplara göre 7 öğrenci okulda aldıkları eğitimin müziksel tutumlarında her hangi bir değişiklik olmadığı, 11

öğrenci kısmen müziksel tutumlarının değiştiği, 6 öğrenci nadiren müziksel tutumlarında değişiklik olduğunu söylerken 16 öğrenci ise müziksel tutumlarının kesinlikle okuldaki eğitime göre şekillendiğini belirtmişlerdir. 40 öğrenci içerisindeki dağılıma baktığımız zaman okuldaki eğitimin müziksel tutumunu kesinlikle değiştirmediklerini söyleyen öğrenciler % 17.5, kısmen müziksel tutumlarının değiştiğini söyleyen öğrenciler %27.5, çok nadir bir değişiklik olduğunu söyleyen öğrenciler %15, müziksel tutumlarının kesinlikle okula bağlı olarak değiştiğini söyleyen öğrenciler ise %40'lık bir oran oluşturmaktadır.

Tablo 22. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin müzik tarzlarının oluşmasında müzik öğretmenlerinin tutumu sorusuna verilen cevapların frekans ve yüzde dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Kesinlikle Etkilemedi	7	%17.5
Kısmen Etkiledi	9	%22.5
Nadiren Etkiledi	2	%5
Kesinlikle Etkiledi	22	%55

Sivas güzel sanatlar lisesi öğrencilerinin müzik tarzlarının oluşmasında müzik öğretmenlerinin tutumunun kendilerini etkilemediğini düşünen öğrencilerin sayısı 7, kısmet öğretmenlerinden etkilendiklerini söyleyen öğrenci sayısı 13, nadiren etkilendiğini söyleyen öğrenci sayısı 3, kesinlikle müzik öğretmenlerinden etkilendiğini söyleyen öğrenci sayısı ise 17 dir. Öğretmenlerine göre müzik tarzının oluşmadığını düşünen öğrencilerin oranı %17.5, kısmen öğretmenlerinden etkilendiğini söyleyen öğrencilerin oranı %32.5, nadiren etkilendiklerini söyleyen öğrencilerin oranı %7.5, kesinlikle müzik öğretmenlerinden etkilendikleri için tarzlarının oluştuğunu söyleyen öğrencilerin oranı ise %42.5 dir.

Tablo 23. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müzik tarzlarının oluşmasında hangi etkenlerin rol oynadığı sorusuna verilen cevaplara göre oluşmuş frekans ve yüzde dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Bu tarza yakın bir enstrüman çalmam	7	%17.5
Sevdiğim insanların bu tarzı sevmesi	9	%22.5
Beni dinlendirmesi	2	%5
Müziksel yorumu mu geliştirmesi	22	%55

Öğrencilerin müzik tarzlarının oluşmasında hangi faktörlerin etkili olduğu sorusuna verdikleri cevaplara baktığımız zaman 40 öğrenci içerisinde 2 öğrenci sevdiği tarza yakın bir enstrüman çaldığı için bu tarzı tercih ettiğini söylemiş, 6 öğrenci sevdiği insanların bu tarzı sevdiğini ve bu yüzden kendisinin de bu tarza yöneldiğini belirtmiş, 4 öğrenci sahip oldukları müzik tarzının kendilerini dinlendirdiğini düşünmüş, 28 öğrenci ise kendilerini yakın hissettikleri müzik tarzının müziksel yorumlarını geliştirdiği için bu tarzı seçtiklerini belirtmişlerdir. Seçtiği tarza yakın bir enstrüman seçtiği için bu tarza yönelen öğrenciler %5, sevdiği insanların bu tarzı sevmesinden dolayı kendi tarzını oluşturan öğrencilerin oranı %15, yöneldiği müzik tarzının kendisini dinlendirdiğini düşünen öğrencilerin oranı %10 ve yöneldikleri tarzın müziksel yorumlarını geliştirdiğini düşünen öğrencilerin oranı ise %70'tir.

Tablo 24. Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin müzik tarzlarının oluşmasında çevreden ne derece etkilendiklerinin sorulması üzerine ortaya çıkan frekans ve yüzde dağılımı

	Kişi(frekans)	Yüzde(%)
Örnek aldığım sanatçılar	21	%52.5
Kendi oluşturduğum tarzım	9	%22.5
Yakınımda etkilendiğim bir kişi	10	%25
Hiçbiri	-	-

Sivas güzel sanatlar lisesi öğrencilerinin müzik tarzlarını oluşmasında çevresinde kimlerden etkilenip etkilenmedikleri sorusu sorulmuş 13 öğrenci örnek aldığı sanatçıların kendisini etkilediğini söylemiş, 10 öğrenci başkasından etkilenmeden kendi tarzlarını oluşturduğunu söylemiş, 8 öğrenci yakınında bir kişiden müziksel anlamda etkilendiğini söylemiş ve 9 öğrenci ise bu üç unsurdan her

hangi birinden etkilenmediğini söylemiştir. Oran olarak baktığımız zaman ise örnek aldığı sanatçıdan dolayı müzik tarzının oluştuğunu düşünen öğrencilerin oranı %32.5, kendi tarzını kendisi oluşturduğunu düşünen öğrencilerin oranı %25, yakınından etkilendiği için müzik tarzının oluştuğunu söyleyen öğrenciler %20, hiçbirinden etkilenmeyen öğrencilerin oranı ise %22.5 olarak ortaya çıkmıştır.

4.1 Öğrencilerin Müziksel Geçmişleri Ve Müziksel Beğenileri

Beğeni insandan insana değişebilen hoşnut olma yetisidir. Müzik beğenisi de insandan insana değişebilir. Bazı insanlara göre dinlediği müzik kendisini yansıtırken bazı insanlar müziği zaman geçirme, hayattan zevk alma, kendini dış dünyadan soyutlayabilme gibi düşüncelerle müzik dinleyebilir.

Aşağıdaki tablolarda Bingöl ve Sivas Güzel Sanatlar Liselerinde öğrenim gören öğrencilerin müziksel geçmişlerinin araştırılması, yeteneklerinde ailenin etkisi, çevrenin etkisi ve arkadaşlarının etkisi olup olmadığı araştırılmıştır.

Bu sınıflandırma bilgilerine Bingöl ve Sivas Güzel Sanatlar Liselerine bizzat gidilip sorular sorularak ulaşılmıştır.

SORULAR**1-Müziğe başlamamda**

- a-Aile
- b-Çevre
- c-Müzik öğretmenim
- d-Kendi yeteneğim

2-Müziğe başlamamda

- a-Popüler olmak
- b-Çevremi geliştirmek
- c-Meslek kaygısı
- d-Sosyal yaşantı

3-Müziğe başlamamda

- a-Enstrüman çalmak
- b-Arkadaş çevresi edinmek
- c-Ünlü olabilmek
- d-Maddi kazanç elde etmek d-Hiçbiri

4-Müziğe ilgim

- a-İlk okulda
- b-Orta okulda
- c-Lisede
- d-Hiçbiri

5-Müziğe başlarken

- a-Ailem yönlendirdi
- b-Arkadaşlarım yönlendirdi
- c-Müzik öğretmenim
- d-Kendi yeteneğimle başladım

6-Müzikte en beğendiğim tarz

- a-Arabesk
- b-Rap
- c-Halk müziği
- d-Diğer

7--Müzik tarzımı tercih sebebim

- a-Kendimi iyi hissetmem
- b-Sıkıntılarımı yenmem
- c-Müziksel algımı geliştirmem
- d-Çevremden etkilendiğim için

8-İlk öğretimde dinlediğim müzikle

- a-Hiç değişmedi
- b-Aynı
- c-Tamamen değişti
- d-Çok farklı

9-Okulda aldığım eğitim müziksel

Şimdiki müzik tarzım tutumumu etkiledi

- a-Kesinlikle hayır
- b-Kısmen
- c-Çok nadir
- d-Kesinlikle evet

10-Müzik tarzımın oluşmasında

- a-Kesinlikle etkilemedi
- b-Kısmen etkiledi
- c-Nadiren etkiledi
- d-Kesinlikle etkiledi

11-Müzik tarzının oluşmasında

- a-Bu tarza yakın bir enstrüman çalmam
- b-Sevdiğim insanların bu tarzı sevmesi
- c-Beni dinlendirmesi
- d-Müziksel yorumumu geliştirmesi

12-Müzik tarzının oluşmasında

- a-Örnek aldığım sanatçılar
- b-Kendi oluşturduğum tarzım
- c-Yakınımda etkilendiğim bir kişi
- d-Hiçbiri

4.2 Okulların Tablosal İçerikleri**BİNGÖL GÜZEL SANATLAR LİSESİ**

Aşağıda verilen tabloda Bingöl Güzel Sanatlar lisesi öğrencilerinin sorulara vermiş oldukları cevaplar tek bir tablo halinde yer almaktadır.

SORULAR	A	B	C	D	TOPLAM SORU
1	8	8	13	11	40
2	5	9	11	15	40
3	22	5	5	8	40
4	12	23	-	-	40
5	14	6	17	3	40
6	15	4	8	13	40
7	15	9	12	4	40
8	19	6	8	7	40
9	7	13	3	17	40
10	7	13	3	17	40
11	2	6	4	28	40
12	13	10	8	9	40

SİVAS GÜZEL SANATLAR LİSESİ

Aşağıda verilen tabloda Sivas Güzel Sanatlar lisesi öğrencilerinin sorulara vermiş oldukları cevaplar tek bir tablo halinde yer almaktadır.

SORULAR	A	B	C	D	TOPLAM
1	11	6	17	6	40
2	11	8	16	5	40
3	22	9	5	4	40
4	15	25	-	-	40
5	15	9	11	5	40
6	10	2	17	11	40
7	3	14	16	7	40
8	3	8	17	12	40
9	5	9	3	23	40
10	9	13	4	14	40
11	7	9	2	22	40
12	21	9	10	-	40

4.2.1. Tablo İçeriklerinin Değerlendirmesi

Yapılan değerlendirmede Bingöl ve Sivas Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin belirtilen sorulara vermiş olduğu cevaplar yer almaktadır. Her iki okuldan kırk (40)'ar olmak üzere toplamda 80 öğrenciye bizzat sorular sorularak yapılan değerlendirmede iki okul öğrencilerinin yaşadıkları bölge, yöre, etkilendikleri çevre dikkate alınarak sorular hazırlanmış olup öğrencilerin verdikleri cevaplara göre değerlendirme yapılmıştır. Değerlendirmedeki amaç iki okul arasındaki yöresel farklılıkların öğrencilerin müziksel beğenilerine, müziksel tercihlerine, yaşadıkları çevrenin, bölgenin etkisinin ne denli etkili olup olmadığı amaçlanmıştır.

Tabloda sorulan sorulara karşılık her soru için a,b,c,d olarak dört tanede tercih maddesi verilmiştir. Öğrenciler bu maddeler içinde kendilerine en yakın cevabı vermiştir. Tablo oluşturulurken öğrencilere sorulan 1-13 arası sorular yukarıdan aşağıya, tercih etmek istedikleri seçenekler a,b,c,d olarak soldan sağa doğru verilmiş tablonun sonunda ise toplamda kaç öğrenci ile görüşüldüğü yer almaktadır.

Sorulan sorulara öğrencilerin verdikleri cevaplar iki okul için ayrı ayrı tablolar halinde hazırlanmıştır. Her iki okulun kendine ait sonuç tablosu vardır

verilen cevaplar bir soru için o okulda toplam kişi içinde her madde için kaç cevap verildiğine göre toplam içindeki sayıya göre ayrılmıştır. Ör:(40:A=8)

TABLO ANALİZİ

- Müzikte çevre etkisi

BİNGÖL	SORU1	A	B	C	D
		8	8	13	11
SİVAS	SORU1	A	B	C	D
		11	6	17	6

Müziğe başlamamda

a-Aile

b-Çevre

c-Müzik öğretmenim

d-Kendi yeteneğim

Görüşmede sorulan ilk soruda öğrencilerin müziğe başlarken herhangi birinden etkilenip etkilenmedikleri sorulmuştur. Verilen cevaplarda iki okulda da en çok etkilendikleri kişinin müzik öğretmeni olduğu tespit edilmiş olup Sivas ta ailenin etkisinin Bingöl'e göre daha fazla olduğu görülmüştür. Diğer seçeneklerde verilen maddelere göre Bingöl'deki öğrencilerin müziğe başlarken kendi yeteneklerine göre hareket etme oranlarının Sivas'a göre daha fazla olduğu görülmektedir. Çevrenin etkisi ise iki okulda da birbirine çok yakın olduğu görülmüştür.

4.2.2. Müziğe Başlama Amacı

BİNGÖL	SORU2	A	B	C	D
		5	9	11	15
SİVAS	SORU2	A	B	C	D
		11	8	16	5

Müziğe başlamamda

a-Aile

b-Çevre

c-Müzik öğretmenim

d-Kendi yeteneğim

İkinci soruda öğrencinin müziğe başlama amacı sorulmuştur. Verilen cevaplar Sivas'ta müziğe başlamadaki amaç daha çok meslek kaygısı iken Bingöl'de amaç sosyal yaşantının geliştirilmesi olmuştur. Sivas'ta ki öğrencilerin ikinci tercihi popüler olmak iken Bingöl'de ki öğrencilerin ikinci tercihleri meslek kaygısı olmuştur. Bingöl'de öğrencilerin müzik yoluyla çevre edinme amaçlarının Sivas'a göre daha yüksek olduğu görülürken popüler olma amaçlarının pek fazla olmadığı görülmüştür.

4.2.3. Müziğe Başlama Nedeni

BİNGÖL	SORU3	A	B	C	D
		22	5	5	8
SİVAS	SORU3	A	B	C	D
		22	9	5	4

Müziğe başlamamda

a-Enstrüman çalmak

b-Arkadaş çevresi edinmek

c-Ünlü olabilmek

d-Maddi kazanç elde etmek

Üçüncü soruda öğrencilerin müziğe başlarken istedikleri neden sorulmuştur. Verilen cevaplarda iki okul öğrencilerinin de birbirine çok yakın cevaplar verdikleri görülmektedir. İki okul öğrencileri de müziğe başlarken enstrüman çalma istekleri olduğunu göstermişlerdir. İkinci tercihlerinde Bingöl de ki öğrenciler maddi kazanç elde etmek istedikleri görülürken Sivas ta ki öğrencilerin arkadaş çevresi edinmek olduğu görülmüştür. Son tercihlerinde ise birbirlerine çok benzer cevaplar verilmiş olup iki okul öğrencileri de ünlü olabilme amacı en az oranda olduğu görülmüştür.

4.2.4. Müziğe İlgî

BİNGÖL	SORU4	A	B	C	D
		12	23	-	-
SİVAS	SORU4	A	B	C	D
		15	25	-	-

4-Müziğe ilgim

a-Enstrüman çalmak

b-Arkadaş çevresi edinmek

c-Ünlü olabilmek

d-Maddî kazanç elde etmek

Dördüncü soruda öğrencilerin müziğe ilgilerinin hangi dönemde ortaya çıkmaya başladığı sorulmuştur. Öğrencilerin geneli müziğe yönelmede ilgilerinin ortaokulda şekillendiğini belirtmişlerdir. İki okulda da birbirine çok yakın sonuçlar çıkmış olup müziğe yönelmede ortaokulda doğru yönlendirmenin önemli olduğunu göstermişlerdir. İkinci sıradaki cevabı ise müziğe ilgilerinin ilkokulda başladığını söyleyen öğrenciler oluşturmuştur. Müziğe lisede ilgilerinin arttığını söyleyen öğrenci ise yoktur.

4.3. Müziğe Yönlenme

BİNGÖL	SORU5	A	B	C	D
		14	6	17	3
SİVAS	SORU5	A	B	C	D
		15	9	11	5

Müziğe başlarken

a- Ailem yönlendirdi

b- Arkadaşlarım yönlendirdi

c- Müzik öğretmenim

d- Kendi yeteneğimle başladım

Beşinci soruda öğrencileri müziğe yönlendiren etmen sorulmuştur. Verilen cevaplarda Bingöl’de müzik öğretmeninin önemi daha çok görülürken Sivas’ta yönlendirmede ailenin daha çok etkili olduğu görülmüştür. İkinci sıradaki cevap Bingöl’de aile iken Sivas’ta müzik öğretmenlerinin yönlendirmesi olmuştur. Bu iki seçeneğe göre daha az cevaplanan seçenekte iki okul öğrencilerinin’de arkadaşlarının yönlendirmesinin’de önemli olduğu görülürken kendi yeteklerini bildikleri için müziğe yönelen öğrencilerinin sayısının az olduğu görülmüştür.

4.4. Müzik Tarzı

BİNGÖL	SORU 6	A	B	C	D
		15	4	8	13
SİVAS	SORU 6	A	B	C	D
		10	2	17	11

Müzikte en beğendiğim tarz

a-Ailem yönlendirdi

b-Arkadaşlarım yönlendirdi

c-Müzik öğretmenim

d-Kendi yeteneğimle başladım

Altıncı soruda öğrencilerin en beğendiği müzik tarzı sorulmuştur. Cevaplarda Bingöl’deki öğrencilerde en beğenilen tarzın arabesk olduğu görülürken Sivas’ta ki öğrencilerin en beğendiği müzik tarzı halk müziği olmuştur. İkinci seçenek olarak ise iki okulda da diğer seçeneği tercih edilmiştir. Diğer seçeneğinde (batı müziği, pop müzik, tsm) gibi seçenekler yer almaktadır. Üçüncü sıradaki cevap Bingöl de halk müziği olurken Sivas’ta arabesk müzik olmuştur. İki okul öğrencilerinin de en az dinlediği müzik türünün rap müzik olduğu gözlenmiştir.

4.5. Müziksel Tarzı Tercih Sebebi

BİNGÖL	SORU7	A	B	C	D
		15	9	12	4
SİVAS	SORU7	A	B	C	D
		3	14	16	7

Müzik tarzımı tercih sebebim

a-Kendimi iyi hissetmem

b-Sıkıntılarımı yenmem

c-Müziksel algımı geliştirmem

d-Çevremden etkilendiğim için

Yedinci soruda öğrencilerin müziksel tarzlarını tercih sebebi sorulmuştur. Sivas'ta ki öğrenciler müziksel tarzlarını belirlerken müziksel algılarını geliştirmesi için batı müziği dinlediklerini söylerken Bingöl'de ki öğrenciler müzik tarzlarında belirleyici etmen olarak dinledikleri tarzın kendilerini dinlendirici özellikte olmasına dikkat ettiklerini belirtmişlerdir. İkinci sıradaki cevaplar ise Bingöl'de ki öğrenciler müziksel algılarını geliştirmek için bu yönde müzikler dinlediklerini belirtirken Sivas'ta ki öğrenciler sıkıntılarını müzik yoluyla yenebilecekleri tarzda müzik dinlemekten hoşlandıklarını belirtmişlerdir. Üçüncü sıradaki cevapta Sivas'ta ki öğrenciler çevrelerinden etkilendikleri için müziksel kimliklerinin oluştuğunu söylerken Bingöl'de ki öğrenciler dinledikleri müzik tarzı aracılığıyla sıkıntılarını yenebildiklerini dile getirmişlerdir. En az tercih edilen nedenler ise Sivas'ta ki öğrencilerin müzik dinlerken kendilerini iyi hissettiği yönündeki seçenek olmuştur. Bingöl'de ki öğrencilerin en az tercih ettikleri seçenek ise çevrelerinden etkilendikleri için müziksel tarzlarının oluştuğu yönündeki seçenek olmuştur.

4.6. Müziksel Geçmiş

BİNGÖL	SORU 8	A	B	C	D
		19	6	8	7
SİVAS	SORU 8	A	B	C	D
		12	8	17	3

-İlk öğretimde dinlediğim müzikle

Şimdiki müzik tarzım

a-Hiç değişmedi

b-Aynı

c-Tamamen değişti

d-Çok farklı

Sekizinci soruda öğrencilerin ilk öğretim çağında dinledikleri müzikle şimdiki (lise) müzik tarzları arasında bir fark olup olmadığı sorulmuştur. Öğrencilerin verdikleri cevaplarda iki okul arasında büyük bir farklılığın olduğu görülmektedir. Bingöl ve Sivas'taki öğrencilerin en çok verdikleri cevaplar birbirinin tam tersi yönündedir. Bingöl'de ki öğrenciler ilk okulda dinledikleri müzikle lisede dinledikleri müzik tarzının hiç değişmediğini söylerken Sivas'ta ki öğrencilerin verdikleri cevaplar bunun tam tersi yönünde olmuş yani; müzik tarzlarının ilk okula göre tamamen değiştiğini söylemişlerdir.

İkinci en çok tercih edilen cevaplarda Sivas ta yine 12 öğrenci ilk okula göre müzik tarzlarının değiştiğini söylerken Bingöl de 8 öğrenci tarzlarının tamamen değiştiğini söylemişlerdir. Tarzlarının aynı olduğunu söyleyen öğrencilerin sayısı birbirine daha yakındır. Bingöl de 6 öğrenci tarzının değişmediğini söylerken Sivas ta 8 öğrenci bu seçeneği daha uygun görmüşlerdir.

4.7. Eğitimin Müzik Beğenisine Etkisi

BİNGÖL	SORU 9	A	B	C	D
		7	11	6	16
SİVAS	SORU 9	A	B	C	D
		5	9	3	28

Okulda aldığım eğitim müziksel

Şimdiki müzik tarzım

a-Hiç değişmedi

b-Aynı

c-Tamamen değişti

d-Çok farklı

Dokuzuncu soruda öğrencilerin aldıkları müzik eğitiminin müziksel tutumlarındaki etkisi sorulmuştur. Verilen cevaplarda iki okul arasında uç noktalarda farklılık olmasa'da birbirine yakın cevaplar vardır. Sivas'ta çok az sayıda öğrenci okuldaki eğitimin müzik beğenileri üzerinde pek değiştirici etkisinin olmadığını söylerken Bingöl de cevaplarda da bu sayıya çok yakın öğrenci yine aynı cevabı vermiştir.Yine bu cevaba yakın olan okulun müziksel tutuma kısmen etkili olduğu cevabını Bingöl'de 11 öğrenci verirken Sivas'ta 8 öğrenci bu seçeneğe evet demiştir. İki okulda da okulda verilen eğitimin müziksel tutumu çok etkilediği yönünde daha fazla tercih eden öğrenci vardır.Bingöl'de 16 öğrenci, Sivas'ta ise 28 öğrenci bu seçeneği kendilerine daha uygun görmüşlerdir.

4.8. Müzik Öğretmeninin Tutumu

BİNGÖL	SORU 10	A	B	C	D
		7	13	3	17
SİVAS	SORU10	A	B	C	D
		9	13	2	22

Müzik tarzının oluşmasında

a-Kesinlikle etkilemedi

b-Kısmen etkiledi

c-Nadiren etkiledi

d-Kesinlikle etkiledi

Onuncu soruda müzik tarzının oluşmasında müzik öğretmenin etkisi sorulmuştur. Verilen cevaplarda genel anlamda birbirine yakınlık söz konusudur. Sivas ta 9 öğrenci öğretmenin müziksel tutumlarına etkisinin olmadığını söylerken Bingöl de 7 öğrenci bu cevabı vermiştir. Öğretmenin kısmen etkili olduğu cevabı iki okulda da aynıdır (13). Öğretmenin kesinlikle etkili olduğu görüşü ise Sivas'ta 14 öğrenci tarafından tercih edilirken bu sayı Bingöl de 17'dir.

4.9. Müzik Tarzında Etkili Olan Unsur

BİNGÖL	SORU 11	A	B	C	D
		2	6	4	28
SİVAS	SORU 11	A	B	C	D
		7	9	2	22

Müzik tarzının oluşmasında

a-Kesinlikle etkilemedi

b-Kısmen etkiledi

c-Nadiren etkiledi

d-Kesinlikle etkiledi

Müzik Tarzında Etkili Olan Unsur On birinci soruda öğrencilerin müzik tarzlarının oluşmasına katkı sağlayan unsur sorulmuştur. Verilen cevaplara göre Sivas'ta 7 öğrenci seçtiği tarza yakın bir enstrüman çaldığı için bu tarza yönelirken Bingöl de bu sayı 2 dir. Sivas'ta 9 öğrenci sevdiği insanların seçtiği tarza yakın olmasından dolayı kendi tarzını bu yönde geliştirdiğini söylerken Bingöl de bu sayı 6 dır. Bingöl'de 4 öğrenci seçtiği tarzın kendilerini dinlendirdiği için seçtiğini

söylerken Sivas'ta bu sayı ikidir ve son olarak Bingöl'de 28 öğrenci seçtiği tarzın alanları ile ilgili kendilerine katkıda bulunacağını düşünürken bu sayı Sivas ta 22dir.

4.10. Müziksel Oluşum

BİNGÖL	SORU 12	A	B	C	D
		13	10	8	9
SİVAS	SORU 12	A	B	C	D
		21	9	10	-

Müzik tarzının oluşmasında

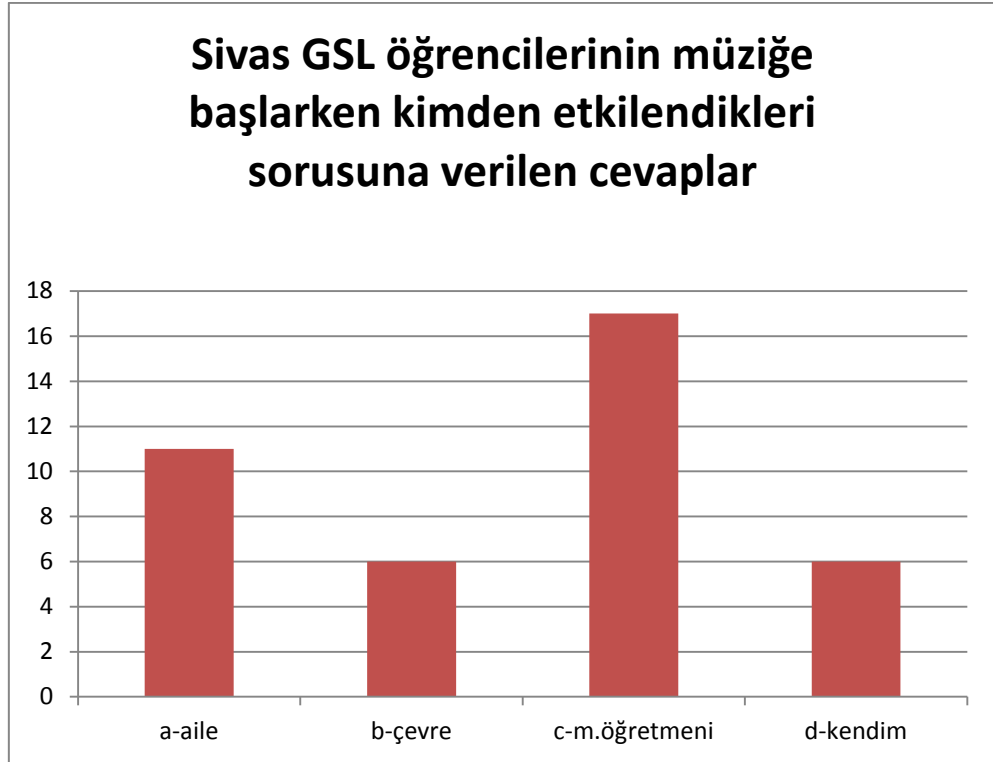
a-Örnek aldığım sanatçılar

b-Kendi oluşturduğum tarzım

c-Yakınımda etkilendiğim bir kişi

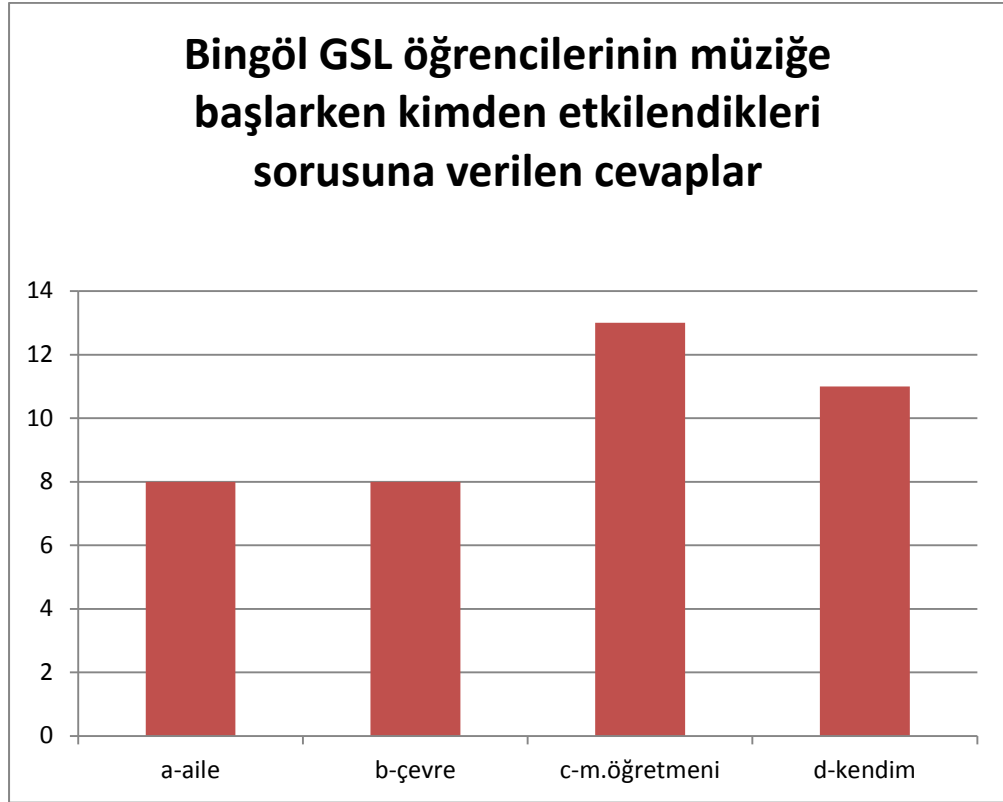
d-Hiçbiri

On ikinci soruda öğrencilerin müzik tarzında etkilendiği kişiler sorulmuştur. Sivas'ta 21 öğrenci, Bingöl'de ise 13 öğrenci herhangi bir sanatçıdan etkilendiği için bu tarza yöneldiğini belirtmişlerdir. Sivas'ta 9 Bingöl'de ise 10 öğrenci kendi tarzlarını oluşturduklarını ve bu yönde kendilerini geliştirdiklerini belirtmişlerdir. Yakın çevrelerinden etkilendikleri için müzikal kimliklerinin oluştuğunu söyleyen öğrenci sayısı ise Bingöl'de 10 Sivas'ta 9 dur.

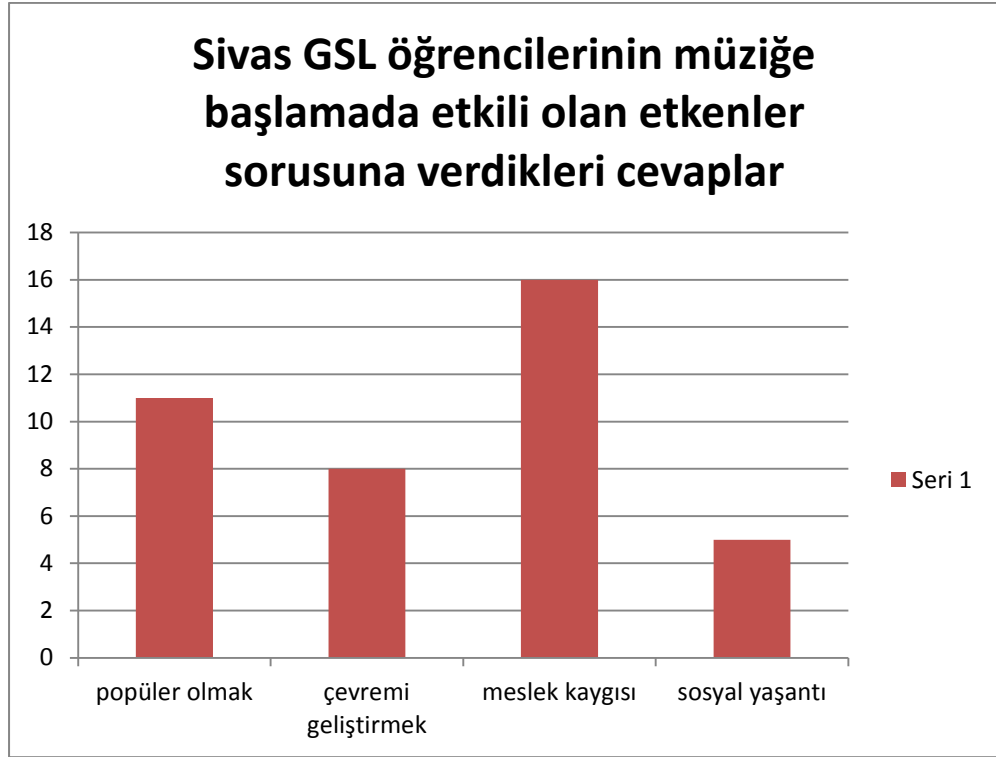
Grafik 1. Sivas GSL öğrencilerinin birinci soruda yer alan öğrencilerin müziğe başlarken kimden etkilendikleri sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Sivas GSL öğrencilerinin müziğe başlarken kimden etkilendikleri sorusunun grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-18 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafiğe baktığımız zaman müziğe başlarken ailemden etkilendiğim için müziğe başladım diyen öğrenci sayısı 11, çevrem yönlendirdiği için müziğe başladım diyen öğrenci sayısı 6, müzik öğretmenimden dolayı müziğe yöneldim diyen öğrenci sayısı 17, kendi yeteneğimin farkında olduğum için müziğe yöneldim diyen öğrenci sayısı ise 6'dır.

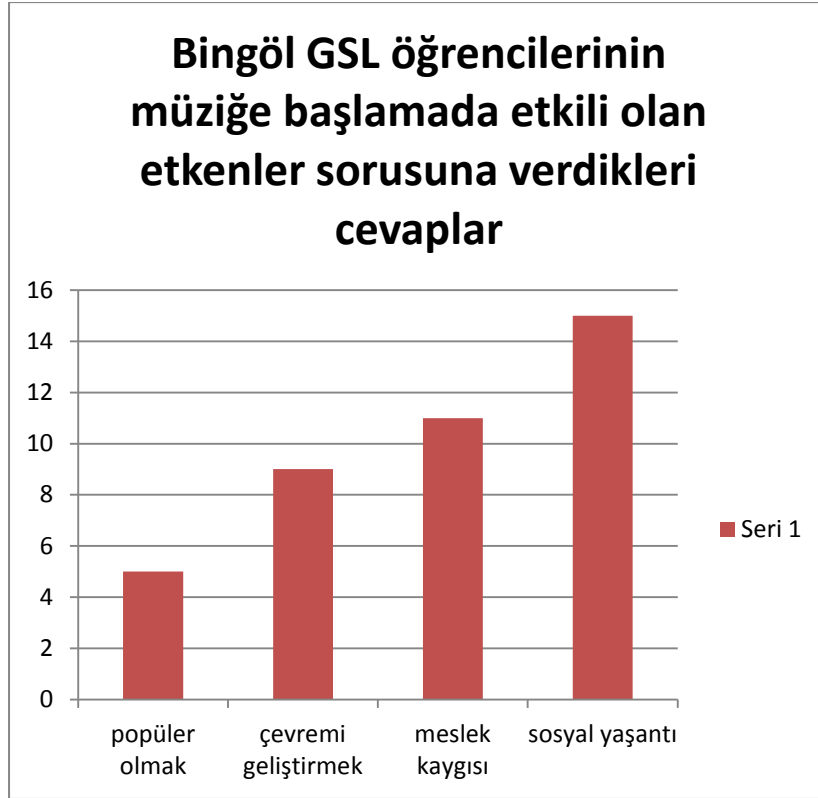
Grafik 2. Bingöl GSL öğrencilerinin birinci soruda yer alan öğrencilerin müziğe başlarken kimden etkilendikleri sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Bingöl GSL öğrencilerinin müziğe başlarken kimden etkilendikleri sorusunun grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-14 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafiğe baktığımız zaman müziğe başlarken ailemden etkilendiğim için müziğe başladım diyen öğrenci sayısı 8, çevrem yönlendirdiği için müziğe başladım diyen öğrenci sayısı 8, müzik öğretmenimden dolayı müziğe yöneldim diyen öğrenci sayısı 13, kendi yeteneğimin farkında olduğum için müziğe yöneldim diyen öğrenci sayısı ise 11'dir.

Grafik 3. Sivas GSL öğrencilerinin ikinci soruda yer alan müziğe başlamada etkilendikleri unsurlar sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Sivas GSL öğrencilerinin müziğe başlarken etkilendikleri unsurlar sorusunun grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-18 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafığe baktığımız zaman popüler olmak cevabını veren 11, çevremi geliştirmek için müziğe başladım diyen öğrenci sayısı 8, meslek kaygısı duyduğum için müziğe yöneldim diyen öğrenci sayısı 16, sosyal yaşantımı geliştirmek için müziğe yöneldim maddesine ise 5 öğrencinin cevap verdiğini görmekteyiz.

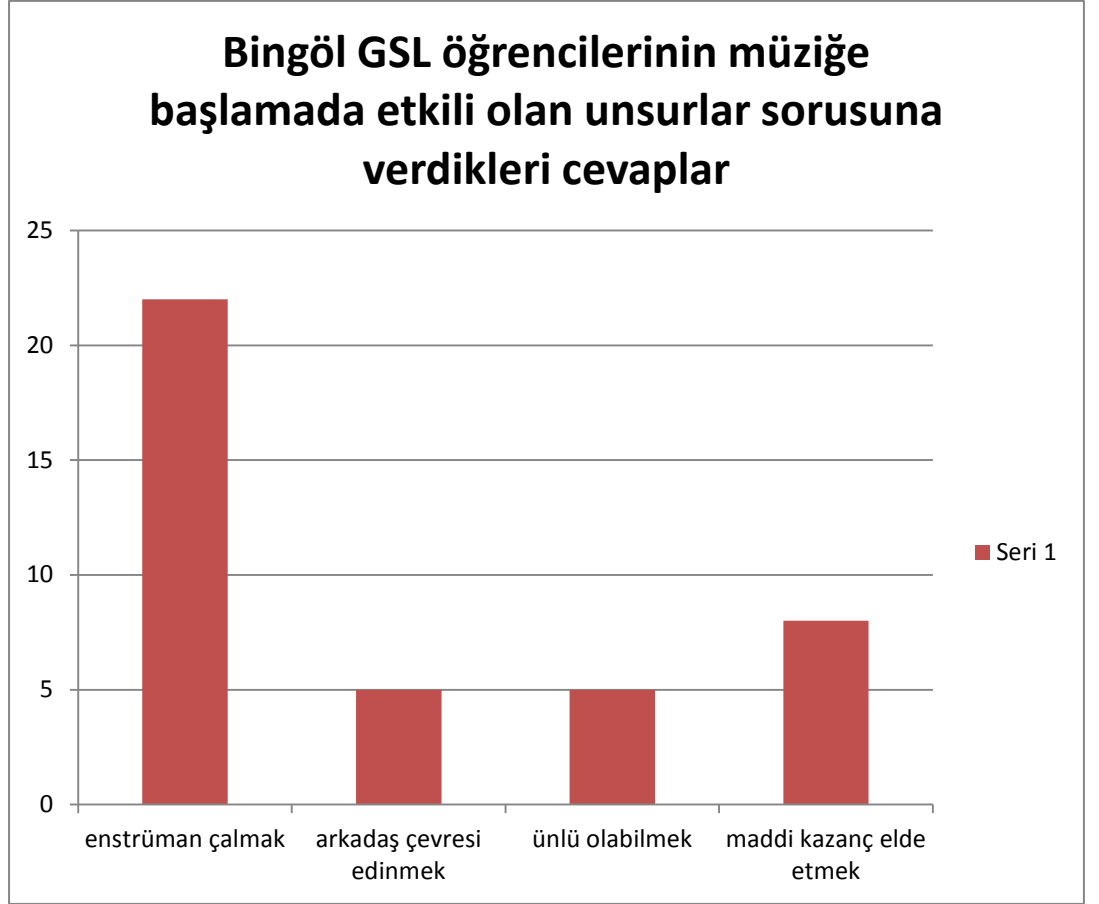
Grafik 4. Bingöl GSL öğrencilerinin ikinci soruda yer alan müziğe başlamada etkilendikleri unsurlar sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Bingöl GSL öğrencilerinin müziğe başlarken etkilendikleri unsurlar sorusunun grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-16 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafiğe baktığımız zaman popüler olmak cevabını veren 5, çevremi geliştirmek için müziğe başladım diyen öğrenci sayısı 9, meslek kaygısı duyduğum için müziğe yöneldim diyen öğrenci sayısı 11, sosyal yaşantımı geliştirmek için müziğe yöneldim maddesine ise 15 öğrencinin cevap verdiğini görmekteyiz.

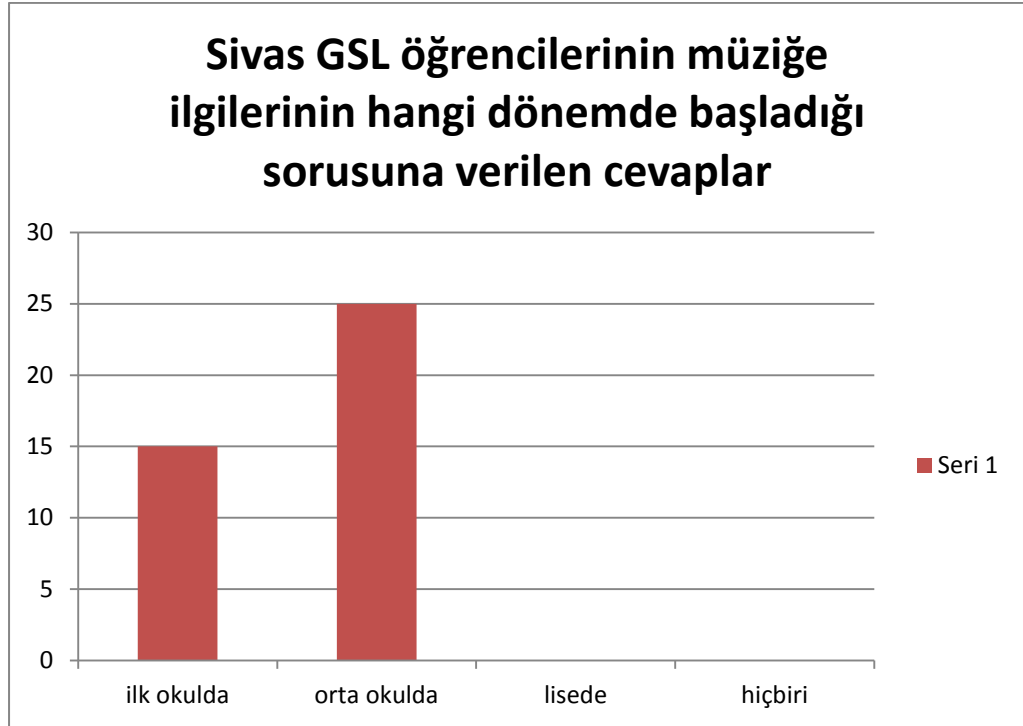
Grafik 5. Sivas GSL öğrencilerinin üçüncü soruda yer alan müziğe başlamada etkili olan unsurlar sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Sivas GSL öğrencilerinin müziğe başlarken etkilendikleri unsurlar sorusunun grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-25 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafiğe baktığımız zaman enstrüman çalmak cevabını veren 22, arkadaş çevresi edinmek için müziğe başladım diyen öğrenci sayısı 9, ünlü olabilmek için müziğe yöneldim diyen öğrenci sayısı 5, maddi kazanç elde etmek için müziğe yöneldim maddesine ise 5 öğrencinin cevap verdiğini görmekteyiz.

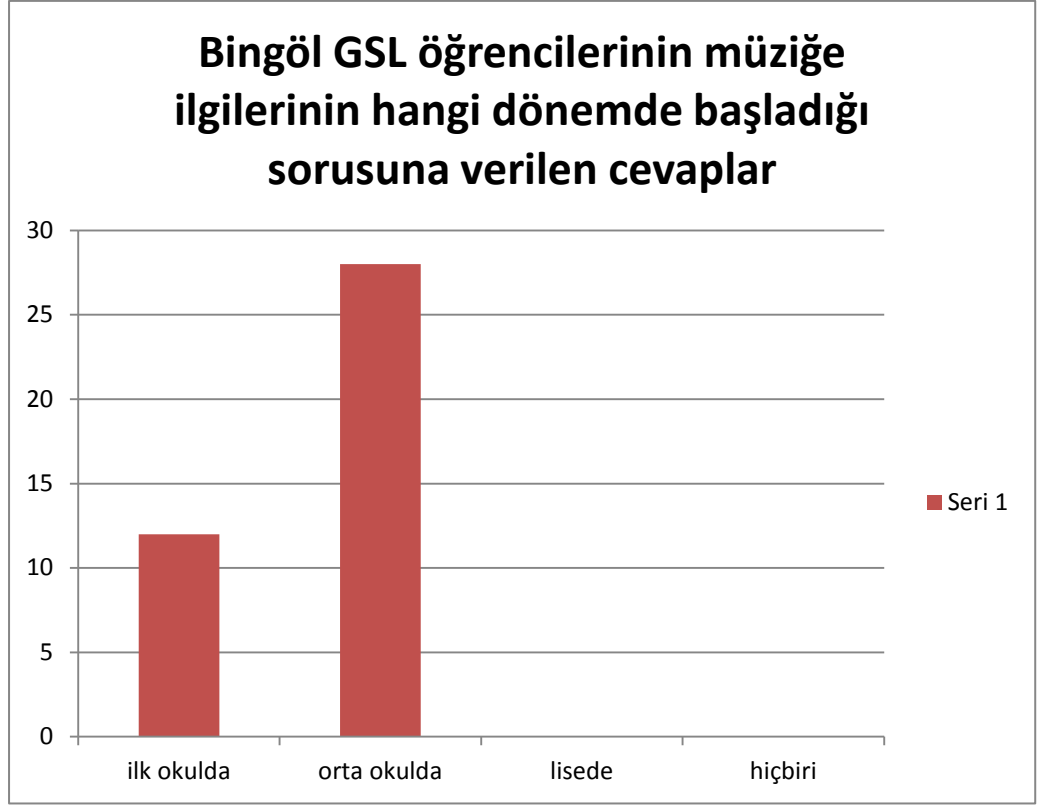
Grafik 6. Bingöl GSL öğrencilerinin üçüncü soruda yer alan müziğe başlamada etkili olan unsurlar sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Bingöl GSL öğrencilerinin müziğe başlarken etkilendikleri unsurlar sorusunun grafiksel gösterimi yer almaktadır 0-25 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafiğe baktığımız zaman enstrüman çalmak cevabını veren 22, arkadaş çevresi edinmek için müziğe başladım diyen öğrenci sayısı 5, ünlü olabilmek için müziğe yöneldim diyen öğrenci sayısı 5, maddi kazanç elde etmek için müziğe yöneldim maddesine ise 8 öğrencinin cevap verdiğini görmekteyiz.

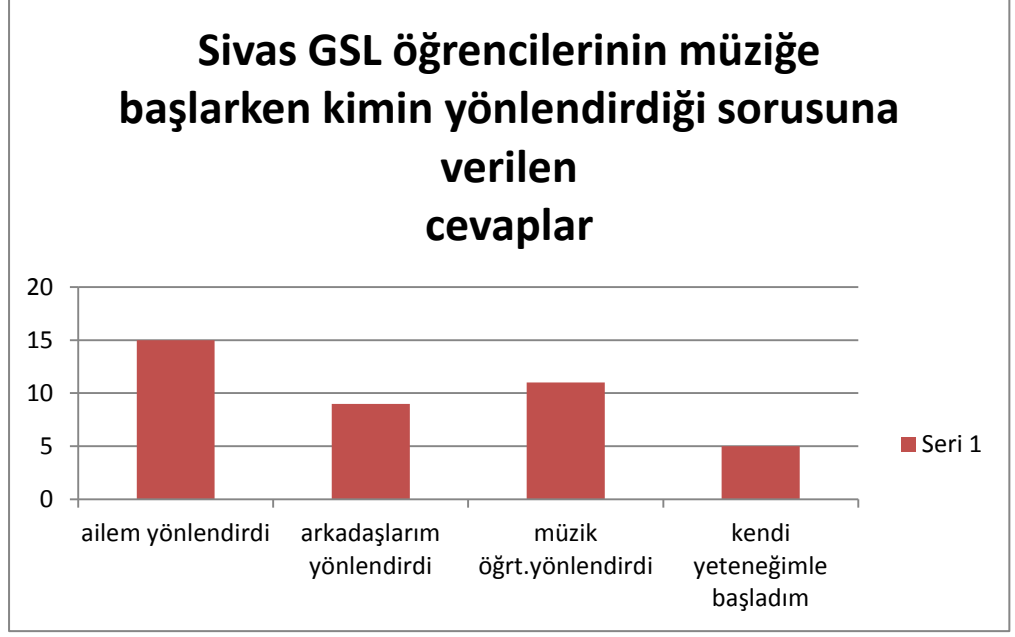
Grafik 7. Sivas GSL öğrencilerinin dördüncü soruda yer alan müziğe ilginiz ne zaman başladı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Sivas GSL öğrencilerinin müziğe başlarken etkilendikleri unsurlar sorusunun grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-30 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafığe baktığımız zaman müziğe ilgim ilk okulda başladı cevabını veren 15, orta okulda başladı diyen öğrenci sayısı 25 tir. Müziğe lisede veya başka bir dönemde ilgi duymaya başladım diyen öğrenci ise yoktur.

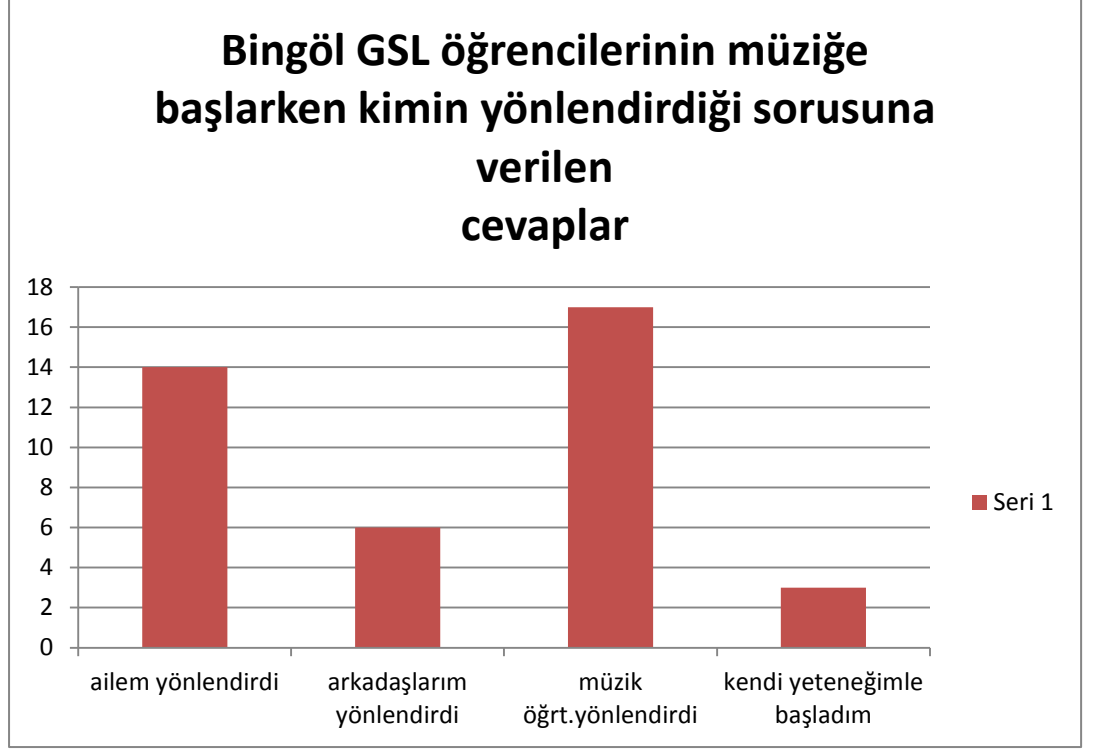
Grafik 8. Bingöl GSL öğrencilerinin dördüncü soruda yer alan müziğe ilginiz ne zaman başladı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Bingöl GSL öğrencilerinin müziğe başlarken etkilendikleri unsurlar sorusunun grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-30 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafiğe baktığımız zaman müziğe ilginim ilk okulda başladı cevabını veren 12, orta okulda başladı diyen öğrenci sayısı 28 dir. Müziğe lisede veya başka bir dönemde ilgi duymaya başladım diyen öğrenci ise yoktur.

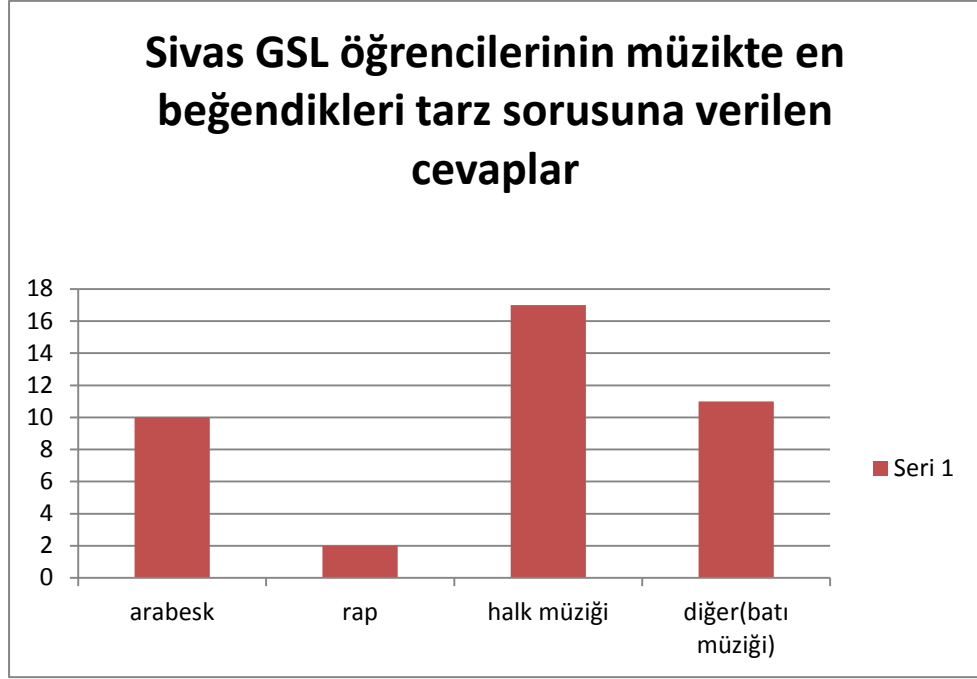
Grafik 9. Sivas GSL öğrencilerinin beşinci soruda yer alan müziğe sizi kim yönlendirdi sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Sivas GSL öğrencilerinin müziğe kimin yönlendirdiği sorusunun grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-16 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafığe baktığımız zaman müziğe ailem yönlendirdi cevabını veren 15, arkadaşlarım yönlendirdi diyen öğrenci sayısı 9 müziğe müzik öğretmenim yönlendirdi diyen öğrenci sayısı 11, müziğe kendi yeteneğimi fark ettiğim için başladım diyen öğrenci sayısı ise 5'tir.

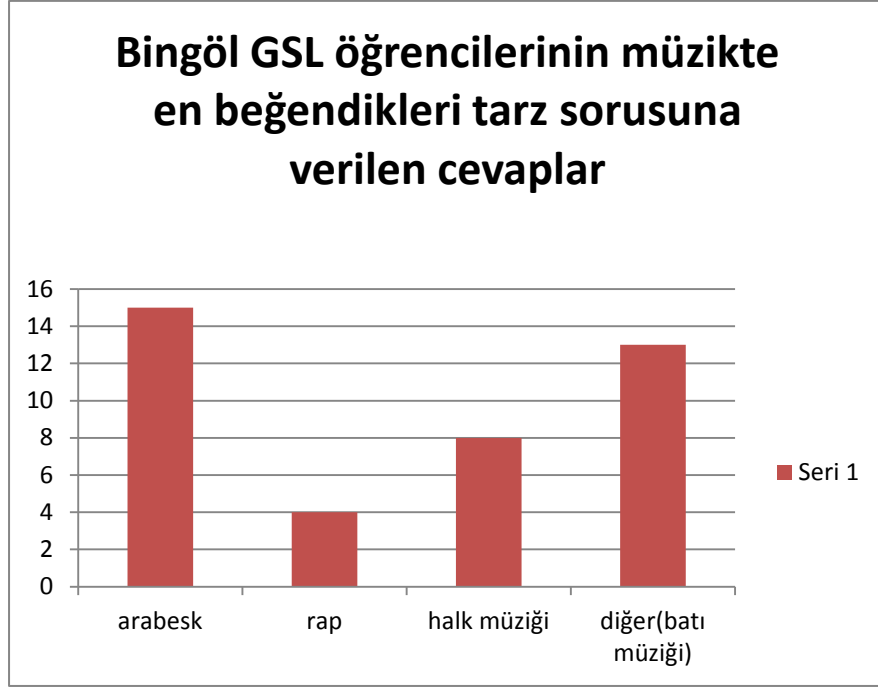
Grafik 10. Bingöl GSL öğrencilerinin beşinci soruda yer alan müziğe sizi kim yönlendirdi sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Bingöl GSL öğrencilerinin müziğe kimin yönlendirdiği sorusunun grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-18 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafiğe baktığımız zaman müziğe ailem yönlendirdi cevabını veren 14, arkadaşlarım yönlendirdi diyen öğrenci sayısı 6 , müziğe müzik öğretmenim yönlendirdi diyen öğrenci sayısı 17, müziğe kendi yeteneğimi fark ettiğim için başladım diyen öğrenci sayısı ise 3'tir.

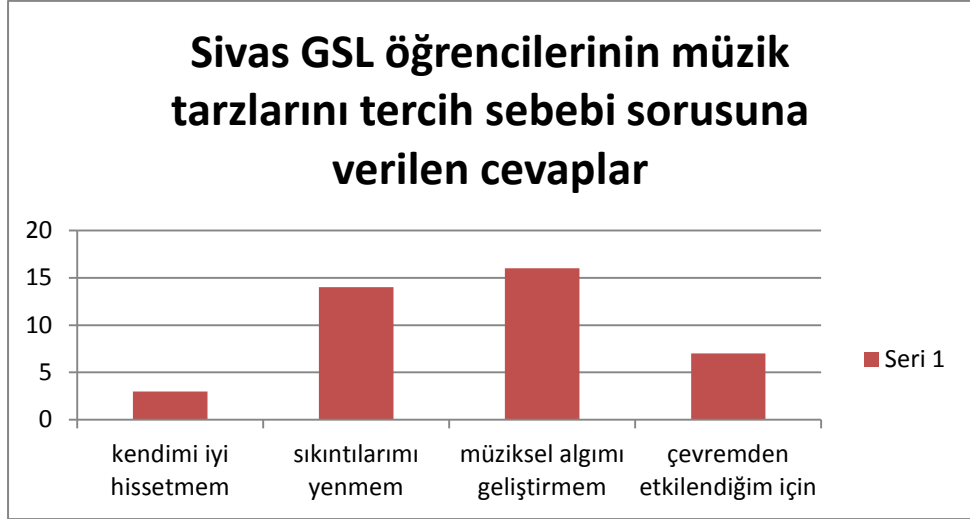
Grafik 11. Sivas GSL öğrencilerinin altıncı soruda yer alan müzikte en beğendiğiniz tarz sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Sivas GSL öğrencilerinin müzikte en beğendikleri tarz sorusunun grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-18 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafiğe baktığımız zaman en beğendiğim tarz arabesk cevabını veren 10, rap diyen öğrenci sayısı 2 ,halk müziği diyen öğrenci sayısı 17, müzikte batı müziğini severek dinliyorum diyen öğrenci sayısı ise 11'dir.

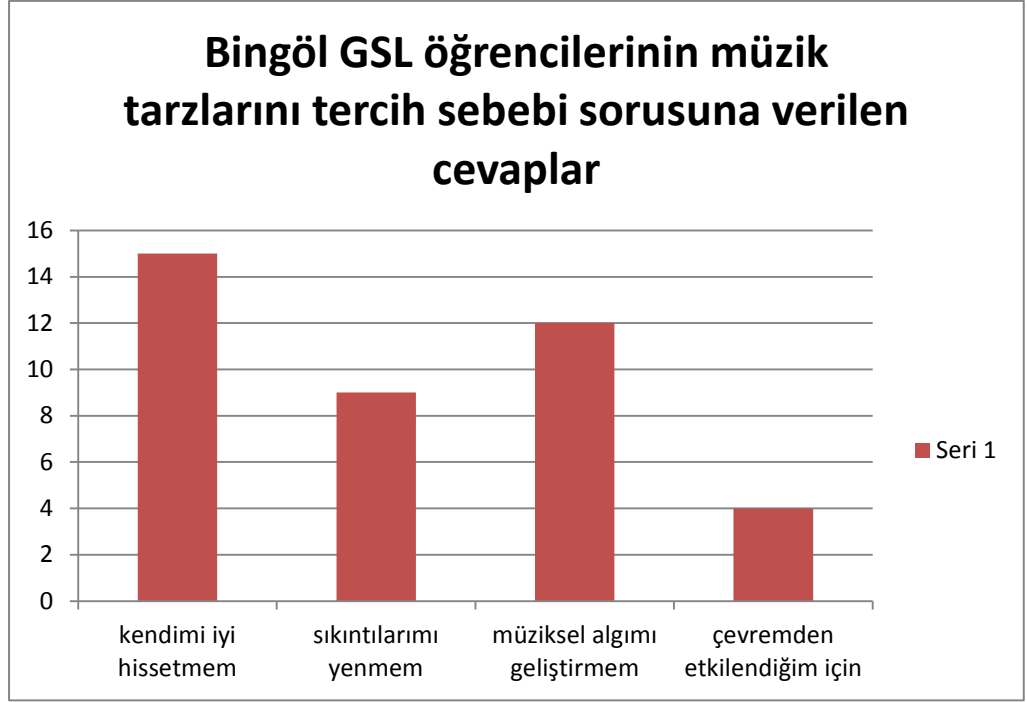
Grafik 12. Bingöl GSL öğrencilerinin altıncı soruda yer alan müzikte en beğendiğiniz tarz sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Bingöl GSL öğrencilerinin müzikte en beğendikleri tarz sorusunun grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-16 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafiğe baktığımız zaman en beğendiğim tarz arabesk cevabını veren 15, rap diyen öğrenci sayısı 4 , halk müziği diyen öğrenci sayısı 8, müzikte batı müziğini severek dinliyorum diyen öğrenci sayısı ise 13'tür.

Grafik 13. Sivas GSL öğrencilerinin yedinci soruda yer alan müzik tarzınızı tercih sebebiniz sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Sivas GSL öğrencilerinin müzik tarzınızı tercih sebebiniz nedir sorusunun grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-18 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafiğe baktığımız zaman kendini iyi hissettiği için belli bir tarza yöneldiğini söyleyen öğrenci sayısı 3, kendine yakın olan tarzı dinlerken sıkıntılarını aştığını düşünen öğrenci sayısı 14, dinlediği müziklerin müziksel zekasını geliştirmesi için dinlediğini söyleyen öğrenci sayısı 16, çevresinden etkilendiği için belli bir tarza yöneldiğini söyleyen öğrenci sayısı ise 7'dir.

Grafik 14. Bingöl GSL öğrencilerinin yedinci soruda yer alan müzik tarzınızı tercih sebebiniz sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Bingöl GSL öğrencilerinin müzik tarzınızı tercih sebebiniz nedir sorusunun grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-16 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafiğe baktığımız zaman kendini iyi hissettiği için belli bir tarza yöneldiğini söyleyen öğrenci sayısı 15, kendine yakın olan tarzı dinlerken sıkıntılarını aştığını düşünen öğrenci sayısı 9, dinlediği müziklerin müziksel zekasını geliştirmesi için dinlediğini söyleyen öğrenci sayısı 12, çevresinden etkilendiği için belli bir tarza yöneldiğini söyleyen öğrenci sayısı ise 4'tür.

Grafik 15. Sivas GSL öğrencilerinin sekizinci soruda yer alan ilköğretimde dinlediğiniz müzik tarzıyla şimdi dinlediğiniz müzik tarzı arasında bir değişiklik var mı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Sivas GSL öğrencilerinin sorusunun ilköğretimde dinlediğiniz müzik tarzıyla şimdi dinlediğiniz müzik tarzı arasında bir değişiklik var mı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-18 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafiğe baktığımız zaman ilk öğretimde ki tarzlarının lisede de hiç değişmediğini söyleyen öğrenci sayısı 12, müzik tarzının yine aynı olduğunu öğrenci sayısı 8, müziksel beğenisinin tamamen değiştiğini söyleyen öğrenci sayısı 17, lisede dinlediği müziğin ilk öğretime göre çok değiştiğini söyleyen öğrenci sayısı ise 3'tür.

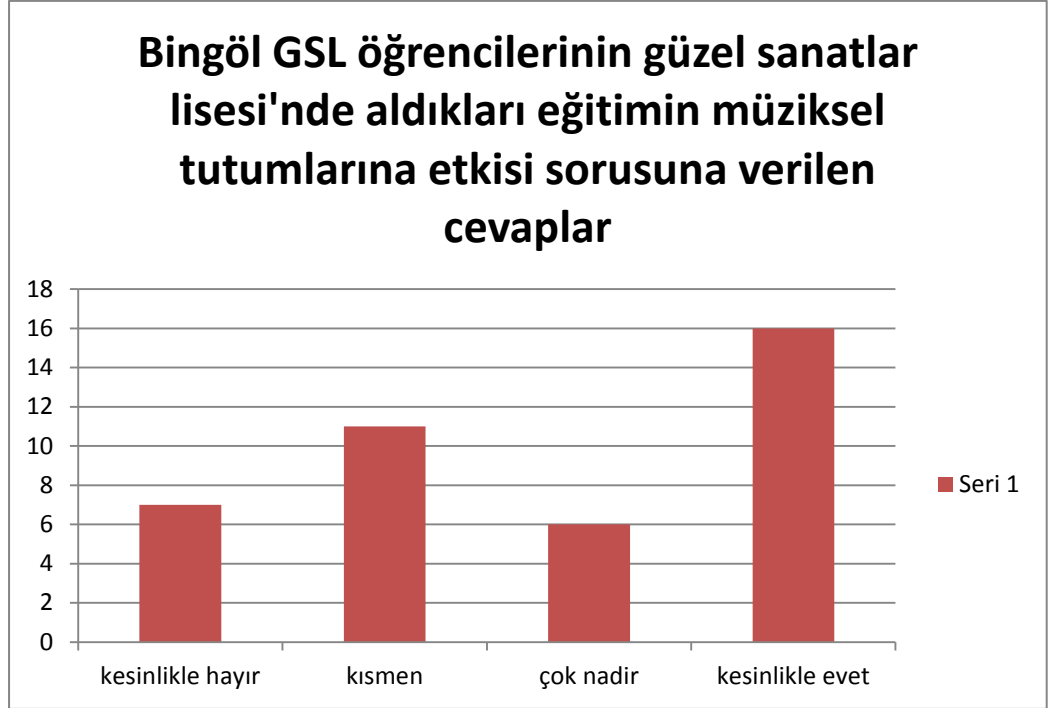
Grafik 16. Bingöl GSL öğrencilerinin sekizinci soruda yer alan ilk öğretimde dinlediğiniz müzik tarzıyla şimdi dinlediğiniz müzik tarzı arasında bir değişiklik var mı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Sivas GSL öğrencilerinin sorusunun ilk öğretimde dinlediğiniz müzik tarzıyla şimdi dinlediğiniz müzik tarzı arasında bir değişiklik var mı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-20 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafiğe baktığımız zaman ilk öğretimde ki tarzlarının lisede de hiç değişmediğini söyleyen öğrenci sayısı 19, müzik tarzının yine aynı olduğunu öğrenci sayısı 6, müziksel beğenisinin tamamen değiştiğini söyleyen öğrenci sayısı 8, lisede dinlediği müziğin ilk öğretime göre çok değiştiğini söyleyen öğrenci sayısı ise 7'dir.

Grafik 17. Sivas GSL öğrencilerinin dokuzuncu soruda yer alan okulda aldığınız eğitimin müziksel tutumunuza bir etkisi var mı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Sivas GSL öğrencilerinin okulda aldığınız eğitimin müziksel tutumunuza bir etkisi var mı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-25 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafiğe baktığımız zaman okuldaki eğitim müziksel tutumlarını kesinlikle etkilemediğini söyleyen 5, kısmen etkilediğini söyleyen 9, çok nadir etkilediğini söyleyen 3, okuldaki eğitimin kesinlikle kendilerini etkilediğini söyleyen ise 23 öğrenci vardır.

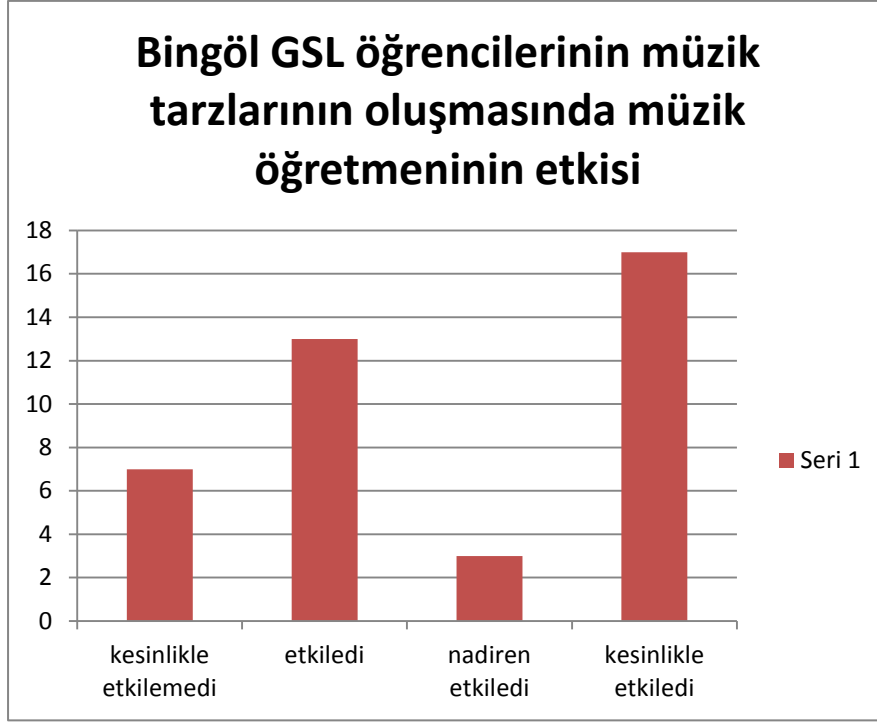
Grafik 18. Bingöl GSL öğrencilerinin dokuzuncu soruda yer alan okulda aldığınız eğitimin müziksel tutumunuza bir etkisi var mı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Bingöl GSL öğrencilerinin okulda aldığınız eğitimin müziksel tutumunuza bir etkisi var mı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-18 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafiğe baktığımız zaman okuldaki eğitim müziksel tutumlarını kesinlikle etkilemediğini söyleyen 7, kısmen etkilediğini söyleyen 11, çok nadir etkilediğini söyleyen 6, okuldaki eğitimin kesinlikle kendilerini etkilediğini söyleyen ise 16 öğrenci vardır.

Grafik 19. Sivas GSL öğrencilerinin onuncu soruda yer alan müzik tarzınızın oluşmasında müzik öğretmeninizin etkisi var mı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Sivas GSL öğrencilerinin müzik tarzınızın oluşmasında müzik öğretmeninizin etkisi var mı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-16 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafiğe baktığımız zaman müzik tarzımın oluşmasında müzik öğretmenim beni kesinlikle etkilemedi diyen 9, etkiledi diyen 13, müzik tarzımın oluşmasında müzik öğretmenimden nadiren etkilendim diyen 4, müzik öğretmenim beni kesinlikle etkiledi diyen öğrenci sayısı ise 14'tür.

Grafik 20. Bingöl GSL öğrencilerinin onuncu soruda yer alan müzik tarzınızın oluşmasında müzik öğretmenin etkisi var mı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Bingöl GSL öğrencilerinin müzik tarzınızın oluşmasında müzik öğretmenin etkisi var mı sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-18 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafiğe baktığımız zaman müzik tarzınızın oluşmasında müzik öğretmenim beni kesinlikle etkilemedi diyen 7, etkiledi diyen 13, müzik tarzınızın oluşmasında müzik öğretmenimden nadiren etkilendim diyen 3, müzik öğretmenim beni kesinlikle etkiledi diyen öğrenci sayısı ise 17'dir.

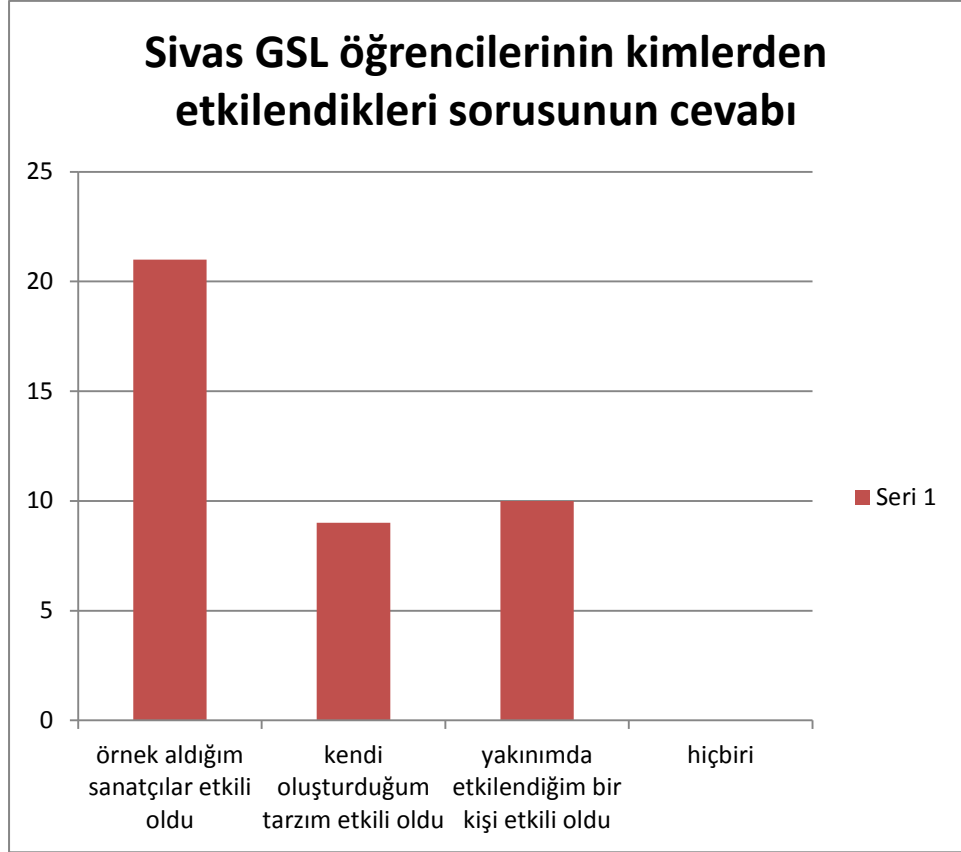
Grafik 21. Sivas GSL öğrencilerinin on birinci soruda yer alan müzik tarzının oluşmasında ki nedenler nelerdir sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Sivas GSL öğrencilerinin müzik tarzının oluşmasında ki nedenler nelerdir sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-25 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafığe baktığımız zaman müzik tarzının oluşmasında bu tarza yakın bir enstrüman çalmam etkili oldu diyen 7, sevdiğim insanlar bu tarzı sevdiği için bende bu tarza yöneldim diyen 9, sevdiğim müzik tarzı beni dinlendirdiği için bu tarza yöneldim diyen 2, yakın olduğumun müzik tarzı aynı zamanda müziksel algılamamı değiştirdiği için bu tarza yöneldim diyen öğrenci sayısı ise 22'dir.

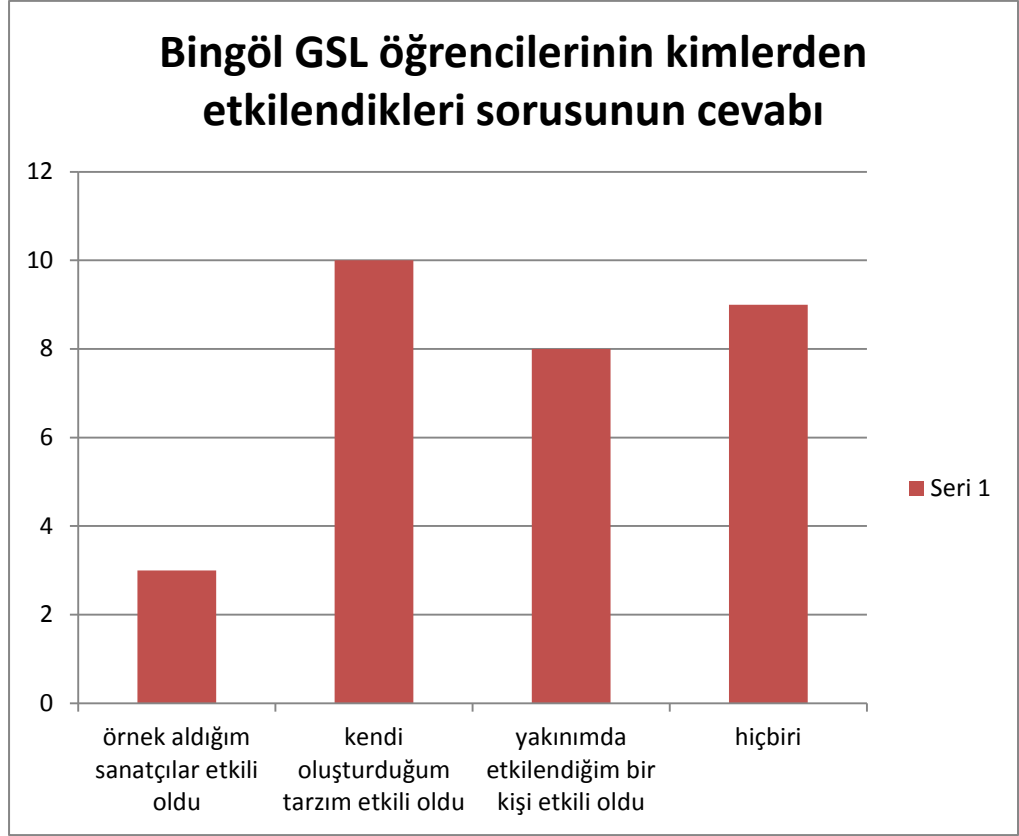
Grafik 22. Bingöl GSL öğrencilerinin on birinci soruda yer alan müzik tarzınızın oluşmasında ki nedenler nelerdir sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Bingöl GSL öğrencilerinin müzik tarzınızın oluşmasında ki nedenler nelerdir sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-30 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafiğe baktığımız zaman müzik tarzınızın oluşmasında bu tarza yakın bir enstrüman çalmam etkili oldu diyen 7, sevdiğim insanlar bu tarzı sevdiği için bende bu tarza yöneldim diyen 9, sevdiğim müzik tarzı beni dinlendirdiği için bu tarza yöneldim diyen 2, yakın olduğumun müzik tarzı aynı zamanda müziksel algılamamı değiştirdiği için bu tarza yöneldim diyen öğrenci sayısı ise 22'dir.

Grafik 23. Sivas GSL öğrencilerinin on ikinci soruda yer alan müzik tarzınızın oluşmasında kimlerden etkilendiniz sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Sivas GSL öğrencilerinin müzik tarzınızın oluşmasında kimlerden etkilendiniz sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-25 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafiğe baktığımız zaman müzik tarzınızın oluşmasında örnek aldığım sanatçı etkili oldu diyen 21 öğrenci, kendi tarzımı beğeniyorum diyen 9, yakınımda sevdiğim kişi bu tarzı sevdiği için bende bu tarza yöneldim diyen 10 öğrenci vardır, Hiçbiri cevabını tercih eden öğrenci yoktur.

Grafik 24. Bingöl GSL öğrencilerinin on ikinci soruda yer alan müzik tarzınızın oluşmasında kimlerden etkilendiniz sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi

Yukarıdaki grafikte Bingöl GSL öğrencilerinin müzik tarzınızın oluşmasında kimlerden etkilendiniz sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi yer almaktadır. 0-12 arası gösterilen değerler hangi maddeye kaç öğrencinin cevap verdiğini göstermektedir. Grafiğe baktığımız zaman müzik tarzınızın oluşmasında örnek aldığım sanatçı etkili oldu diyen 13 öğrenci, sevdiğim tarzı kendim oluşturdum ve bu tarzımı beğeniyorum diyen 10, yakınımda sevdiğim kişi bu tarzı sevdiği için bende bu tarza yöneldim diyen 8 öğrenci vardır, hiçbiri cevabını tercih eden öğrenci sayısı ise 9 ‘dur.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmanın temel amacı, Sivas ve Bingöl güzel sanatlar liselerinde okuyan öğrencilerin öz geçmişlerinin müzik eğitime etkilerinin incelenmesidir.

Araştırmanın amacını gerçekleştirmek için Sivas ve Bingöl Güzel Sanatlar lisesi öğrencilerinin temsil ettiği kabul edilen bir örneklemdaki öğrencilerin müzik ilgilerine karşı tutumları, okul içindeki müzik dersine verdikleri önemi okul dışındaki müzik aktiviteleri, çevrelerindeki kişilerin müziğe bakış açıları ve bu çevreden etkileşimleri ölçülmüştür.

Öğrencilerin yaşları, cinsiyetleri, ailelerinin eğitim seviyeleri ile öğrencilerin yukarıda belirtilen durumları ve fikirleri tablolar ile yapılan analizlerle belirlenmiştir.

Oluşturulan istatistiklere göre, ailelerin müziğe bakış açıları, toplumun müzikten ne beklediği, öğrencinin çevresiyle etkileşiminin müziğe olan bakış açısı üzerinde oluşturduğu etki göz ardı edilemez. Düşünce yapısı olarak biraz daha kapalı olan toplumlar da müziğe olan bakış açısı yöresel olmakla birlikte gelişmekte olan yeni kültürel müziğe karşı bir ön yargı, kolay kabullenmeme, sadece var olan yöresel müziği sahiplenme gibi bir takım sıkıntılar göze çarpmaktadır. Bu sorunlar da müzikle ilgilenen Güzel Sanatlar Liseleri, üniversiteler, yayın organları gibi bazı unsurların insanları gelişen dünyanın yeni müziklerine karşı bilinçlenmesine yardımcı olması, insanları farklı müzik tarzları hakkında bilgilendirmesi müzik adına önemli gelişmeler olacaktır. Öğrencilerin çoğunun okulda aldıkları müzik dersinin, müzik eğitimde önemli bir rol oynadığı, Sivas ta ki öğrencilerin çoğunluğu halk müziği dinlerken Bingöl de ki öğrencilerin arabesk rap dinledikleri bu sonucun oluşmasında ailenin dinlediği müzik tarzından etkilendikleri görülmüştür. Her iki okulda da müziğe başlamadaki amacın meslek kaygısı olduğu, müzik öğretmenlerinin tutumunun öğrencilerin müzik tarzını etkilediği görülmüştür.

Sonuç olarak öğrencilerin müzik beğeni ve ilgilerinin normalin üzerinde olduğu ancak, öğrencilerin buldukları çevre, ekonomik durumları ve ailelerinin eğitim düzeylerinin olumsuz etkileri ile müzik ilgilerinin yüzeysel kaldığını ve bu ilginin ileri safhalara taşınmadığı ortaya çıkmıştır.

Öneri:

Yapılan araştırmada

1-Öğrencilerin Bingöl Güzel Sanatlar lisesinde en çok arabesk, Sivas güzel sanatlar lisesinde halk müziği dinledikleri görülmektedir. Bunun için okulda müzik dersi Milli Eğitim Bakanlığı müfredat programına uygun yürütülürken ek olarak, müzik eğitiminde bölgesel özelliklere yer verilmesi gerekmektedir.

2-Öğrencilerin buldukları çevre, ekonomik durumları ve ailelerinin eğitim düzeylerinin olumsuz etkileri ile müzik ilgilerinin yüzeysel kaldığı ve bu ilginin ileri safhalara taşınmadığından aileler müzik konusunda bilinçlendirilmelidirler.

3-Öğrencilerin müziğe olan ilgilerini olumsuz etkileyen, ilgilerinin yüzeysel kalmasına neden olan çevresel faktörlerin etkisi öğrencilere müzik kültürü kazandırılmaya çalışılarak, müziğe olan ilgileri dikkatlerini daha çok çeken müzik alanı üzerinde kendilerini geliştirebilecekleri ortamlar hazırlanarak en aza indirilmelidir.

4-Ağırlıklı olarak Batı müziği derslerinin okutulduğu okullarda bu derslerin yanında öğrencilerin dikkatlerini daha çok çeken yöresel enstrüman derslerinde verilecek çalgısal başarı oranının yükselmesi sağlanmalıdır.

5-Dinlediği müzik tarzını seçmede ağırlıklı olarak arkadaşlarının ve çevrenin etkisinin olduğu görülmektedir. Müziğin insan üzerindeki etkisi yüzyıllardır kanıtlanmaya devam ederken özellikle bu yaşta ki kişilerin müzik seçimleri bu kadar tesadüfi olmamalı, öğrenciler ne dinlediklerini bilmeli, öğretmenler farkındalık yaratabilmelidirler. Duygusal açıdan gelişimin kritik döneminde olan öğrencilerin dinledikleri müziğin onları nasıl etkileyeceğini bilmelidirler.

6- Öğrencilerin büyük kısmının birden fazla enstrüman çalmadığı görülmektedir. Bu öğrenciler ile küçük bir üflemeli orkestra ve kora oluşturulabilir. Böylece müzik eğitiminin sosyal amaçlarını gerçekleştirebilir onlara, birlikte iş yapabilme yetisi kazandırılmalıdır.

KAYNAKÇA

- ERKUŞ, A.(2003). Psikometri Üzerine Yazılar, Türk Psikologlar Derneği Yayınları No:24, Ankara.
- ERDAL, B. (2009). Müzik Tercihi ve Kişilik İlişkisi, Sosyal Bilimler Dergisi.
- ESEREK, A. (1981). Eğitimin Yeni Tutum Geliştirmede Etkinlik Derecesi, Ankara Üniversitesi Dil Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları No: 314, Ankara
- KAĞITÇIBAŞI, Ç.(1988). İnsan ve İnsanlar, İstanbul Matbaası, İstanbul.
- PHILLIPS, S. L. (2003).Contributing Faktorsto Music Attitude in Sixth, Seventhand Eighth Grade Students, Non-published Dissertation, Iowa.
- TAVŞANCIL, E. (2002). Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi, Nobel Yayın, Ankara.
- KAROLYI, O.: Çev: Mehmet Nemutlu, Müziğe Giriş, Pan Yayıncılık, İstanbul, 1999.
- RAGIP, MAHMUT.: Musiki Sözlüğü, 1940.
- Thema Larousse-Tematik Ansiklopedi, Milliyet Yayınları, İstanbul, 1994, Cilt 5.
- BOER D.Fischer R.,Strack M., Bond M. H., Lo E., Lam J.(2001). “How Shared Preferences in Music Create Bonds Between People: Values as theMissing link”, Personalityand Sosial Psychogy Bulletin, Sayı; 37, S.1159-1171.
- CROZIER, W. Ray (1997). ‘‘Music andSosialInfluence’’, The Sosial Psychology of Music, Der; David J. Hargreaves, Adrian C.North, Oxford University Press, S.67-83
- HARGREAVES, David J. (1987). The Developmental Psychology of Music, Cambridge UniversityPress, Cambride.
- HARGREAVES, David J.,Miell Dorothy, Mac Donald Raymond A.R. (2002). Whatare Musical Identitesand Why Are TheyImportant?, Musical Identites, Der; Oxford UniversityPress
- HARGREAVES, David J., North C.Adrian (1997). The Sosial Psychology of Music, Oxford UniversityPress , New York.
- KONECNĪ, V.J, (1982) Sosial interaction and musical preference. Thepsychology of music. New York: AcademicPress, S.497-516.
- O’NEILL, Susan (1997).’’Genderand Music’’, The Sosial Psychologyof Music, Der; David J. Hargreaves, Adrian C. North, Oxford University Press, S.46-63.

- RADOCY, Rudolf E., Boyle David J. (2003). Psychological Foundations of Musical Behavior, Charles C. Thomas Publisher, LTD. Illinois
- RUSSELL, Philip A. (1997). "Musical Tastes and Society", The Social Psychology of music, Der; David J. Hargreaves, Adrian C. North, Oxford University Press, S.141-158
- WITCHEL, Harry (2010). You are what You Hear: How Music and Territory Make Us who We are, Algora Publishing
- UZ, Abdullah (1992), "Müzik Eğitimi Bölümlerinin Öğrenci Yapısı" Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi VII, I.
- DÖNMEZLER, Sulhi (1994), Toplum Bilim, İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş
- UÇAN, Ali. (1997) Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
- UÇAN, Ali. (1997) Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara
- KARASAR, Niyazi (2006), Bilimsel Araştırma Yöntemi) Ankara: Nobel Yayınları.
- ESKİOĞLU, İtir. (2003) Müzik Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri. Cumhuriyetimizin 80.Yılında Müzik Senpozyumu, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- <http://meb.gov.tr> "Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Yönetmeliği", (Erişim:28.01.2009) (Behne, 1997: 346).
- (<http://www.muzikegitimcileri.net>).

EKLER

TÜRK MİLLİ EĞİTİMİNİN GENEL AMAÇLARI

I – Genel amaçlar:

Madde 2 – Türk Milli Eğitiminin genel amacı, Türk Milletinin bütün fertlerini,

1. (Değişik: 16/6/1983 - 2842/1 md.) Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2. Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;

Böylece bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır.